

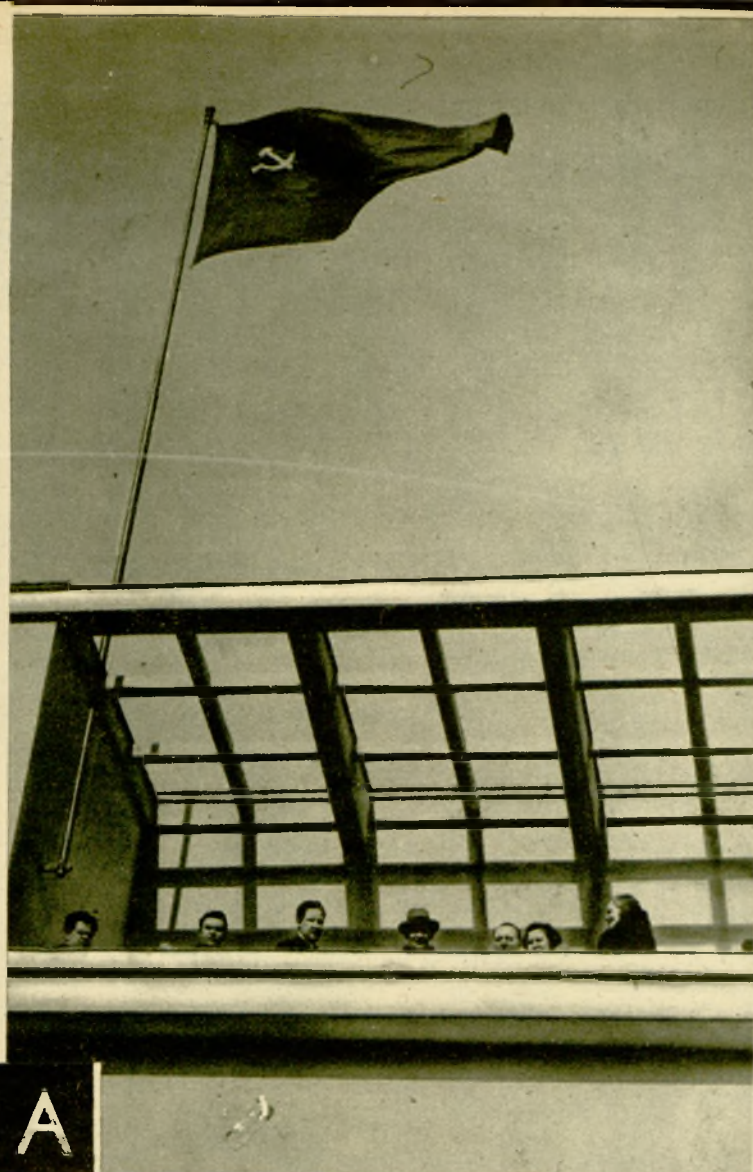
NUL IX No. 423
FEBRUARIE 1935
10 LEI

REALITATEA ilustrată

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MĂRTISORUL
MIS MUNCA 1935

ACTUALITATI DIN TARA

NOUL LOCAL AL LEGAȚIEI SOVIETICE DIN CAPITALA

De câteva zile, legația sovietică funcționează în strada Toma Stelian Nr. 5 (Sos. Kiseleff).

Săptămâna trecută a avut loc inaugurarea oficială a localului, prin faptul că s'a pus firma la clădire și s'a ridicat steagul roșu, având pe el secera și ciocanul. Imobilul are două etaje, fiind construit în stil modern. În afară de localul propriu zis al legației, are un apartament special destinat pentru d. ministru Ostrovski, precum și birouri pentru consulat.

Fotografiile noastre înfățișează:

Sus: D. Ostrovsky ministrul sovietelor în mijlocul personalului legației.

Steagul roșu având pe el secera și ciocanul, ridicat deasupra clădirei.

Automobilul „Hispano-Suiza” al Legației Sovietice.

Rubrica feminină

Moda și arta de a te îmbrăca

Greutățile financiare merg paralel cu o surprinzătoare etalare a eleganței feminine. Tot mai des se împletesc discuțiile în jurul reducerilor bugetare, și tot mai insistent se solicită femeii să se îmbrace după ultimele creațiuni ale model. Pentru stabilirea unui echilibru între mijloc și scop, femeia trebuie să țină de modă și tact. Dealtfel, femeia română dă zilnic dovezi de eforturi, pentru a-și menține reputația bunului gust. Acest efort individual merită fără îndoială elogiul virtuții și, în consecință, trebuie sprijinit și ușurat prin sollicitudinea și contribuția neprecupețită a magazinelor de prim ordin.

Dacă nu fiecare întreprindere și-a înțeles rostul și datoria în dificilele ceasuri de față, magazinul „Carmen Sylva” le-a înțeles, conformându-se necesităților. În vastele sale raioane, doamnelor și domnișoare,

rele, din înalta societate și am. mica burghezie găsesc la prețuri extrem de eștine, rochi elegante: de dimineață, de după amiază și de seară. Cupate după cele mai recente modele, și confecționate cu o minuțioasă îngrijire, din materiale de prima calitate, rochiile acestea satisfac gusturile cele mai rafinate, înlocuind, toaletele pretentioase și scumpe.

Creațiune înseamnă azi adaptare la mijloacele materiale ale oricui, înseamnă posibilitatea de a executa modele exclusive și speciale pentru oraș, vizite, teatru, viață, la preț cel mai eștin.

Și acest lucru l-a realizat fără precedent și fără teamă de concurență, marele magazin „Carmen Sylva”, care sub o nouă conducere a amenajat un rayon special pentru confecțiuni.

VOEVODUL MIHAI LA FACULTATEA DE ȘTIINȚE

Voevodul Mihai împreună cu colegii de clasă au fost săptămâna trecută la facultatea de științe unde au experimentat practic sub supravegherea d-lui profesor Musceleanu, ultimele învățături primite.

Ochii sunt oglinda sufletului...

OBȚINEȚI OCHI FASCINANȚI PRIN:

Aparatul de curbat genele LEI 200.—
Cremă pentru creșterea genelor „ 100.—
Gene false (de neobservat) „ 150.—
Tuș pentru gene „ 40.—

La „DORTHEIMER“

CALEA VICTORIEI No. 50 — Expedițiuni în Tară

ROMÂNII

DIN

AMERICA

de F. ADERCA

„Coafeuze pe stradă” iată o meserie utilizată de româncele din America.

În porturi, ca pescari, sau cu alte întreprinderi, românii sunt destul de des întâlniți la Chicago.

nespus de instructivă — mai cu seamă pentru noi, cei rămași acasă. Nu trebuie să uităm că în America de Nord românii găseau la sfârșitul veacului trecut o populație de peste o sută de milioane de locuitori și locurile cele bune ocupate de mult. Pentru slujbele cele mici lupta se da îndârjită — și lua parte oameni din toate colțurile pământului, de toate limbile, de toate rasele. Prima generație de români a dus-o greu, a lucrat în fabrici la muncile cele mai penibile, și a ocupat locurile cele mai puțin căutate. A doua generație peste care a trecut războiul, mai întemeiată, s'a ridicat la profesii cari cer oarecare independență și răspundere. Bătrânii au rămas portari — căci e de pomină și pe acolo credința neștrămutată a celor ce veniau din România — dar fiii lor au trecut la meserii de lux, cum e frizeria, tipografia. Mulți au devenit comercianți, și s'au dovedit tot atât de isteți ca anglo-saxonii, spaniolii sau japonezii. Copiii acestor frizeri, tipografi, comercianți au primit la rândul lor o creștere aleasă și o cultură îndestulătoare, spre a putea deveni magistrați, funcționari publici, profesori, medici, avocați, farmaciști — iar fetițele, uneori actrițe și cântărețe.

În „Calendarul ziarului America” pe 1935, d. Henry John din Ohio — nu vă speriați, e tot Haralamb Ion al nostru! — ne dă câteva amănunte impresionante asupra acomodărilor și evoluției sufletești a foștilor emigranți români, cetățeni americani. E interesant faptul că majoritatea nu și-a pierdut conștiința națională, fenomen foarte obicinuit la emigranți de altă naționalitate, la italieni, la francezi și chiar germani, cari dela a doua generație devin cu desăvârșire „americani”. E de asemenea surprinzătoare rezistența religioasă a foștilor țărani români, cari au rămas creștini, ortodoxi sau uniți, așa cum fuseseră de-acasă, deși în Statele Unite au fost întâmpinați de tot felul de secte și curente mistice ispititoare. Au rămas latini. Își numesc copiii Aurel, Ovidiu, Virgil iar fetele Lucreția, Letiția, Agripina. Cei cari se acomodează împrejurărilor, își nuanțează doar numele, ușor de ghicit: Ionaș devine John, Ghibu devine Gibbs, Dănceanu se numește Duncan, Lungu—Long, Stan—Stanley iar Gavril—Graham.

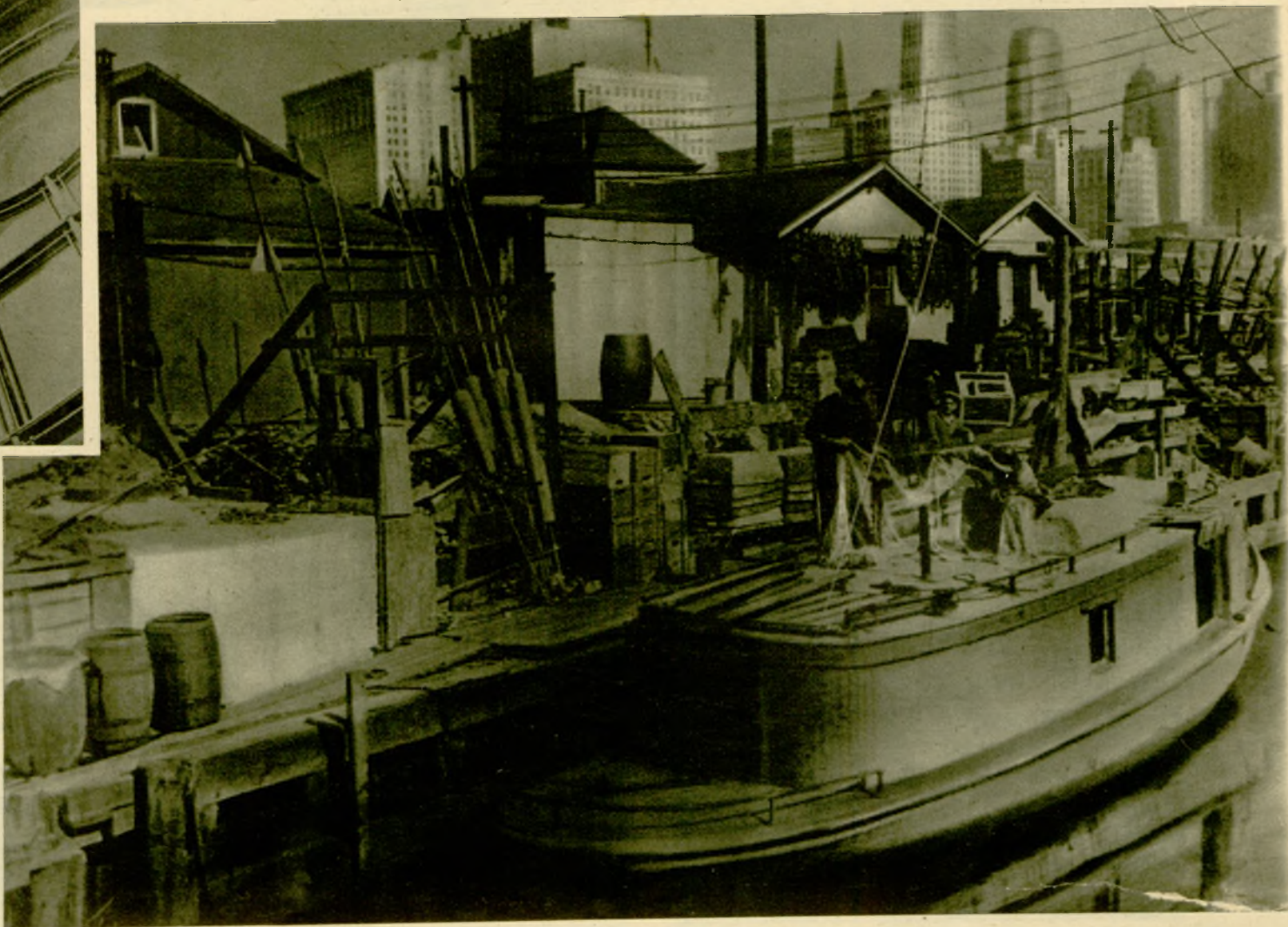

ceiurile mașinei. Dela dispensarul unde era pansat, flăcăul ardelean nu dă fuga pe bulevard sau la cârciumi, ci se întoarce la fabrică la „locul lui”.

Bănuți ce s'a mai întâmplat: Sima a rămas de atunci bun lucrător în armata industrială a lui Ford, dar nu vă vine ușor a crede, că a ajuns șeful secției.

Povestea lui Sima, flăcăul ardelean, e a tuturor românilor cari, urmăriți de blestemul locului dintre Tisa și Munții Carpați, nemai voind să sufere jugul milenar al asupririlor, și-au luat — cum se spune — „lumea în cap”.

Azi sunt în Statele-Unite ale Americii de Nord mai bine de două sute de mii de români, cei mai mulți în a doua și a treia generație, cu o gazetă românească și un calendar românesc care apare de fiecare An Nou. Experiența lor este optimistă, desigur, dar

starea sufletească a acestor deșărați merită în deosebi să fie amintită și cercetată. Sunt buni români, precum am văzut și celor cari-și mai amintesc de țara noastră, unde s'au născut, le e dor de ea.

Iată însă ce ne spune românul-american John: „În Europa am trăit în țări cu structură feudală, medievală. În Ungaria, românul a fost iobagul grofului ungur, în regatul vechi sclavul boerului. Când am părăsit satele natale, am început o călătorie care, în spațiu, ne-a strămutat numai câteva mii de kilometri, în timp însă ne-a trecut în 7 zile, peste trei secole”.

Și mai departe:

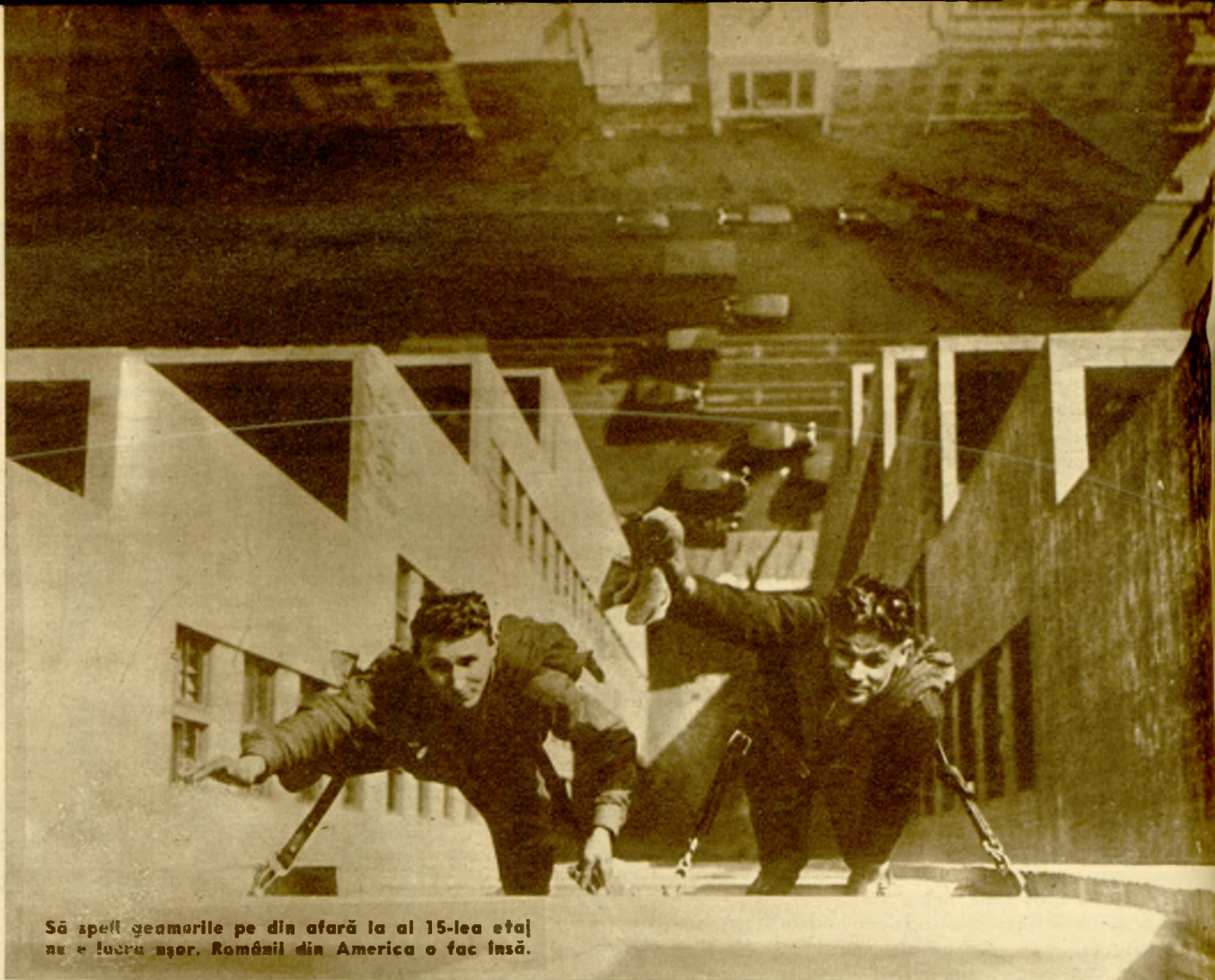
„Din țărani asupriți, iată-ne azi cetățeni liberi ai celei mai democratice republici. Libertate, respect și vorbe bune, prietenoase oriunde și dela toți. **Oriunde, oricine întinde o mână de ajutor.** Egalitatea ne-o arată viața de toate zilele. **Oricare dintre noi e tot așa de bun ca și președintele din Casa Albă.** În loc de „sărut-mâna la prea cinstitul domn”, zicem: „Hello Governor, Hello Judge ori Hello mister President”.

Pot rosti aceleași cuvinte locuitorii României libere, față de oamenii lor politici? Se bucură de aceleași libertăți cetățenești, religioase toți locuitorii țării noastre, toți cei cari se socotesc legați de acest pământ?... Nu domnesc oare, în Vechiul Continent și în Vechea Patrie o mie și una de prejudecăți pentru o mie și una de privilegii mai mult sau mai puțin medievale?...

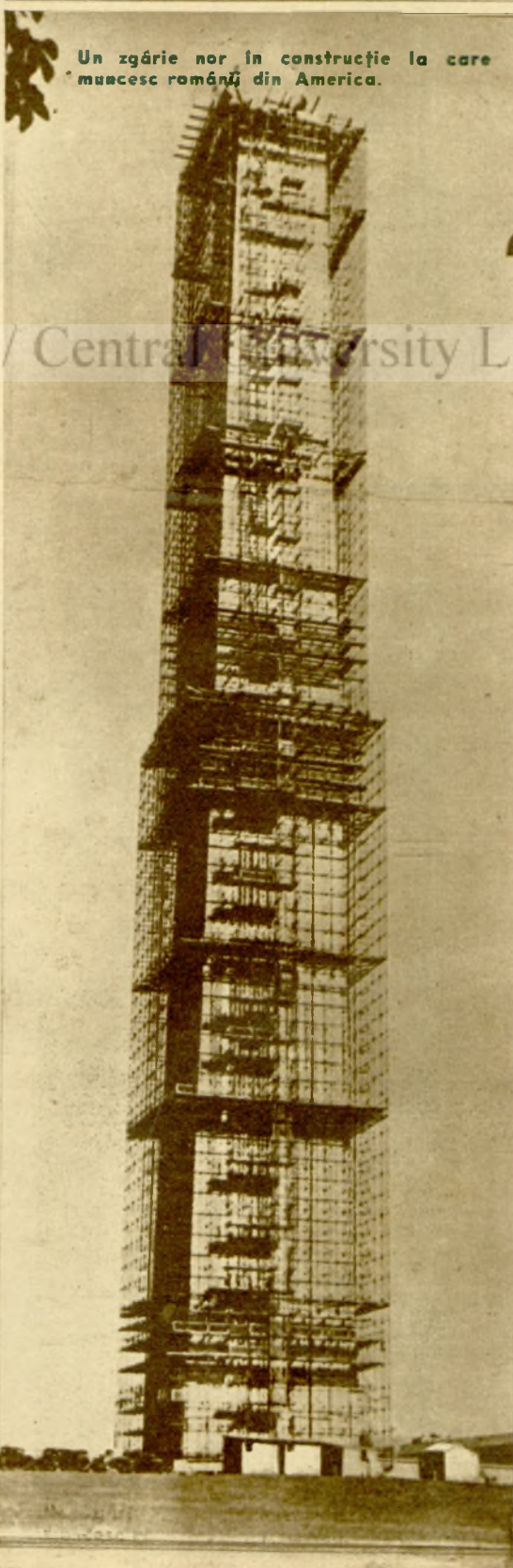
Statele-Unite și-au închis granițele. Dar rămân totuși o școală a libertății, pentru toate celelalte Continente”.

F. Aderca

Alții mai puțin acrobați cără pietre.

Să speli geamurile pe din afară la al 15-lea etaj nu e lucru ușor. Românii din America o fac însă.

Un zgârie nor în construcție la care muncesc românii din America.

Președintele Roosevelt — fotografiat cu prilejul unei recente solemnități este un bun prieten al Românilor din America.

Prin folosirea acestei paste obțineți dinții albi strălucitori, datorită acțiunii oligodinamice și a argintului electrocoloidal. PYOSOLVIN ucide microbii, oprește dezvoltarea bacteriilor din gură distruge piatra dentară și dă respirației un miros agreabil.

PYOSOLVIN
Pastă de dinți biologică
(preparat englezesc)

JAPONIA

ȚARA MUNCII ȘI A TRAIULUI EFTIN

Un bine cunoscut economist francez, profesorul Duval, care-a trăit multă vreme în Japonia, descrie extraordinarele eforturi pe cari această țară le face, spre a cuceri lumea prin mărfuri eftine, eforturi ce se îmbină cu o viață modestă și un puternic devotament patriotic.

Japonezii fac biciclete de copii, la prețul de 115 lei și biciclete mari, ce pot sta alături cu cele mai bune din lume, la prețul de 310 lei. Ei vând becurile electrice cu un leu și douăzeci bucata și au exportat 110.000.000 bucăți numai în Statele Unite, în decurs de șase luni. În afară de aceasta, ei au mai furnizat Americii 550.000 perechi de galoși, la prețul de 14 lei perechea și 25.000.000 de pieptini de celuloid la prețul de un leu bucata, iar o cămașă de mătase bărbătească, de cea mai fină calitate se vinde în Japonia cu o sută de lei.

„Întreaga politică a Japoniei, atât cea economică cât și cea militară” spune economistul francez, se bazează pe faptul că Japonia e suprapopulată și nu-și poate întreține cei 70.000.000 de locuitori, decât printr-o întinsă activitate industrială și vânzându-și mărfurile în străinătate pe prețuri foarte reduse. Aceasta este pentru ea o chestiune de viață și de moarte.

Trebuia să ofere mărfuri la un preț care să excludă orice concurență și a dovedit că o poate face. A început prin a se interesa care erau mărfurile de cari aveau nevoie celelalte țări și le-a produs.

O țară relativ nouă în lumea industrială, Japonia are avantajul că industriile sale nu sunt încă supracapitalizate, ca în țările mai vechi. Carteluri sau trusturi bine organizate fixează prețurile materiilor prime și distribuie comenzilor între fabricile japoneze. Aceste fabrici posedă cele mai moderne și mai perfecționate mașini, pentru că majoritatea sunt de curând înființate. Utilizează forța hidroelectrică, pentru că e eftină și abundentă dar nici de lipsa cărbunelui nu se plânge.

În Japonia nu există partid socialist. Mișcarea trade-uniunilor, care începuse acum zece ani, s'a redus, de când cu conflictul manciurian și

Japonezele telefoniste duc o viață excelentă cu un salariu mult mai mic decât cel obținut de telefonistele noastre.

Tot astfel și femeile lucrătoare în fabrici.

Muncitorul întreține cu nouă sute de lei pe lună pe soția, copiii și bătrânii săi părinți.

cu retragerea Japoniei dela Liga Națiunilor, determinată de un val de naționalism. Uniunile posedă acum abia 100.000 de membri, dintr-o populație industrială de 5.615.220 capete. Cooperația dintre capital și muncă este în Japonia cu mult mai strânsă decât în alte ținuturi industriale. Și iarăși, există o remarcabilă cooperație între guvern, comercianți și fabricanți. Impozitele sunt relativ reduse. Bugetul japonez e de rai mulți ani desechilibrat și în ultimul an fiscal încasările reprezentau abia 60% din cheltueli. Dar guvernul apelează la public și reușește să umple deficitul cu împrumuturi. Nu vrea cu nici un chip să sporească impozitele și ține mai presus de toate ca țara să aibe o cât mai dezvoltată industrie. Salariile sunt uimitor de reduse în Japonia, dar cu ele se poate duce o viață foarte confortabilă. Un polițist primește 35 de yeni pe lună, adică vreo șase sute de lei, un lucrător are 60 de yeni, sau vreo 900 de lei. Există unii cari primesc până la 1.800 de lei pe lună, dar acesta este un salariu extraordinar.

Profesorul nu primește mai mult decât lucrătorul obicinuit. Un distins profesor de engleză, dela universitatea din Kyoto câștigă 2.700 de lei pe lună și aceasta cu mari eforturi.

Lucrătorul, cu cei 900 de lei ai săi pe lună, își întreține soția și copiii — de obicei are trei

Întrearea la palatul consiliului de miniștri.

patru și chiar mai mulți — și prea adesea, pe bătrânii săi părinți. Și să nu credeți că trăește prost. Cel mai nimerit moment al zilei, când îi puteți face o vizită, este seara, la cină, când întreaga familie s'a adunat în jurul tatălui. Iată spre exemplu, cartierul **Honjo** din Tokyo, unde abundă casele muncitorilor. Sunt niște magazine simple și lungi, uneori de câte 120 de metri și late de câte 5-6 metri. La fiecare cinci metri există o despărțitură, marcând adăpostul unei familii. Un mic vestibul unde-ți scoți încălțămintea, dă într-o cameră de patru metri pătrați — o mică bucatărie în dos, cu instalații sanitare și o jumătate de butoi, ce servește familii drept baie.

Conform obiceiului japonez nu vezi nici o mobilă, dar podeaua este acoperită cu rogojini groase,

din paie de orez. Paturi nu există, dar în niște lăzi mari se află saltelele, pe cari le utilizează toate familiile japoneze, indiferent că sunt bogate sau sărace. Casa e ținută într-o stare de perfectă curățenie.

Mai înainte de-a părăsi uzina, capul familiei ia o bae, în locul pe care patronii l-au amenajat special pentru acest scop. Dacă la fabrică nu există bae, primul lucru pe care muncitorul îl face, întorcându-se acasă, este să se spele în butoiul care e umplut cu apă extrem de caldă. Se așează apoi imediat la masă, care e servită pe jos.

Fiecare membru al familiei capătă un sfert de pește mare, sau două-trei sardele fripte, orez fiert în apă, la discreție, iar niște „daiken” — gulii cu zahăr — completează masa. Singur capul familiei capătă în plus, un pahar de „shuchu” o

Un pavilion modern construit în grădina unui mare financiar japonez.

Lucrătorii muncind la construirea unei șosele.

Un rezervor uriaș în construcție în Japonia.

O vedere generală asupra pieții din Tokio unde se pot găsi toate cele trebuitoare gospodăriei cu prețuri derizorii.

băutură alcoolică mai puternică decât saki, care este un vin de orez. Dimineața se mănâncă orez cald și o supă de mazăre „missoshiru”. La amiază lucrătorul are o gustare rece — bento — pe care o ia cu el, în vreme ce familia mănâncă orez, ouă și gulii conservate. Carnea nu apare pe masa lor decât de două-trei ori pe lună. Minutul pește, pe care-l oferă în mari cantități apele japoneze, formează alimentul de bază.

Orezul constituie cea mai mare cheltuială și o familie de șapte persoane consumă o cantitate în valoare de 250 de lei, pe lună. Două sardele mari se cumpără cu cel mult 25 de bani. Iar în timpul verii, poți lua la Osaka, un coș întreg de sardele pentru un leu. O scrumbie mare costă cam tot atâta. Peștele se obține aproape de pomană, într-o țară unde câmpiile sunt fertilizate cu imense cantități de scrumbii.

Muncitorul japonez ascultă radio, în timpul mesei, plătind pentru aceasta 10 lei pe lună; poate utiliza electricitatea într-o măsură oricât de mare, deoarece uzina nu-i cere niciodată mai mult de 10 lei pe lună. Municipipalitățile din Tokio și Osaka îl îndeamnă să întrebuințeze gazul la gătit, pentru care nu va avea nici odată de plătit mai mult decât douăzeci de lei pe lună. Ziarele, în schimb sunt relativ scumpe. Osaka Mainichi Shimbun sau Tokio Nichi Nichi Shimbun publicațiile favorite ale muncitorilor costă șaisprezece lei pe lună, dar în schimbul acestui preț, el primește o ediție de dimineață și una de seară. Se poate duce la cinematograful, cu întreaga sa familie, plătind numai doi lei de cap. Se poate amuza la „Yose” un fel de cabaret acum foarte frecventat, pentru același preț. Învățământul este gratuit, iar îmbrăcăminte este tot atât de eficientă. Chimonourile, făcute de soție, costă între

zece și douăzeci de lei bucata. Tutunul este comparativ scump, prețul țigărilor variând între doi și zece lei. Pentru a se duce la lucru, se slujește de o bicicletă, care-l costă două sute de lei. Cele despre care am vorbit la începutul acestui articol erau de o calitate excepțională. Concurența manufacturii japoneze a și început să alarmeze guvernele din restul lumii. Uniunea Britanică din Sudul Africii a prohibit importul perilor japoneze, sub pretextul c'ar fi fost infectate cu antrax. Asociația britanică a comercianților de biciclete au luat hotărîrea să nu vândă și să nu repare biciclete japoneze, iar celelalte guverne iau măsuri de același fel.

Dacă Japonia ar fi o putere mică, măsurile acestea ar afecta-o serios, ea este însă animată de un spirit naționalist ce merge până la fanatism. Viața nu înseamnă acî nimic, când e vorba de realizarea unor ambiții naționale.

Sus: Dr. William Beebe în batisfera cu care a coborât la o mare adâncime sub ocean.

Faună fotografiată la fundul oceanului.

LUMINA animalică

Pești cari luminează la 734 metri sub ocean

DOCTORUL William Beebe, faimosul explorator american al abiselor oceanice și inventator al batisferei, despre ale cărei interesante descoperiri ne-am mai ocupat în paginile revistei noastre, a publicat deunăzi o dare de seamă completă a ultimelor lui aventuri, în adâncimile mării, punând astfel în adevărata lumină rezultatele experiențelor făcute în August trecut, pe seama Societății geografice americane. William Beebe a atins adâncimea de 734 metri submarini la 11 August 1934, iar la 15 August, aceea maximă de 924 metri. Recorduri deținute numai de el în lume.

A izbutit astfel să exploreze regiuni cu totul necunoscute omului până acum și să studieze, în raza puternică a reflectorului batisferei, o lume și o faună oceanică de existență cărora nu aveam măcar bănuială. Savantul arată că patru momente din cufundările lui au fost cele mai emoționante: întâia licărire a „luminii animale”, adică cea iradiată de pești; sosirea în regatul umbrelor eterne; descoperirea noilor specii de pești și viziunea tiparilor subțiri ca firul de ață și emițători de flăcări.

DISPARIȚIA LUMINII

După o coborîre de câteva zeci de metri, culorile calde ale luminii începură să piară; întâi roșul, portocaliul și apoi, în urmă de tot, galbenul. Dela ferestrele batisferei se deslușia numai o culoare verzue care i-a transmis d-rului Beebe o senzație stranie de „noapte, de frig și de moarte”. Treptat-treptat, verzele s'a risipit de asemenea și, la adâncimea de 70 metri apa căpătă o culoare albastru-palid, cenușiu. La 200 metri, atât elementul din afară precum și interiorul sferii

Pești ovali ziși „aruncători de flăcări”, luminile galbene sunt înconjurate de lumini roșii; întâlniți la adâncimea de 750 metri.

fuseseră năpădite de o culoare indigo-închisă care, deș fosforescentă, nu era îndestulătoare pentru scris sau citit. La această adâncime, doctorul Beebe întâlni multe varietăți de pești, cari pot fi prinși chiar la suprafață și dovediau că au un simț extraordinar al adaptării la presiunea maselor mari de apă.

Savantul observa că albastrul se risipia încet-încet, fără să fie înlocuit de tonuri violete, așa cum se întâmplă în spectrul solar. La 220 metri încercă una din cele mai puternice emoțiuni ale călătoriilor lui submarine: întâlni pentru întâia oară niște pești înzestrați cu lumină proprie. Între 300 și 400 metri albastrul dispăru cu desăvîrșire, înlocuit de astă dată de o monotonă și jalnică perdea cenușie, care în cele din

Peștele-cărlan e prevăzut cu buzunare pentru cloccitul ouălor și noii născuți.

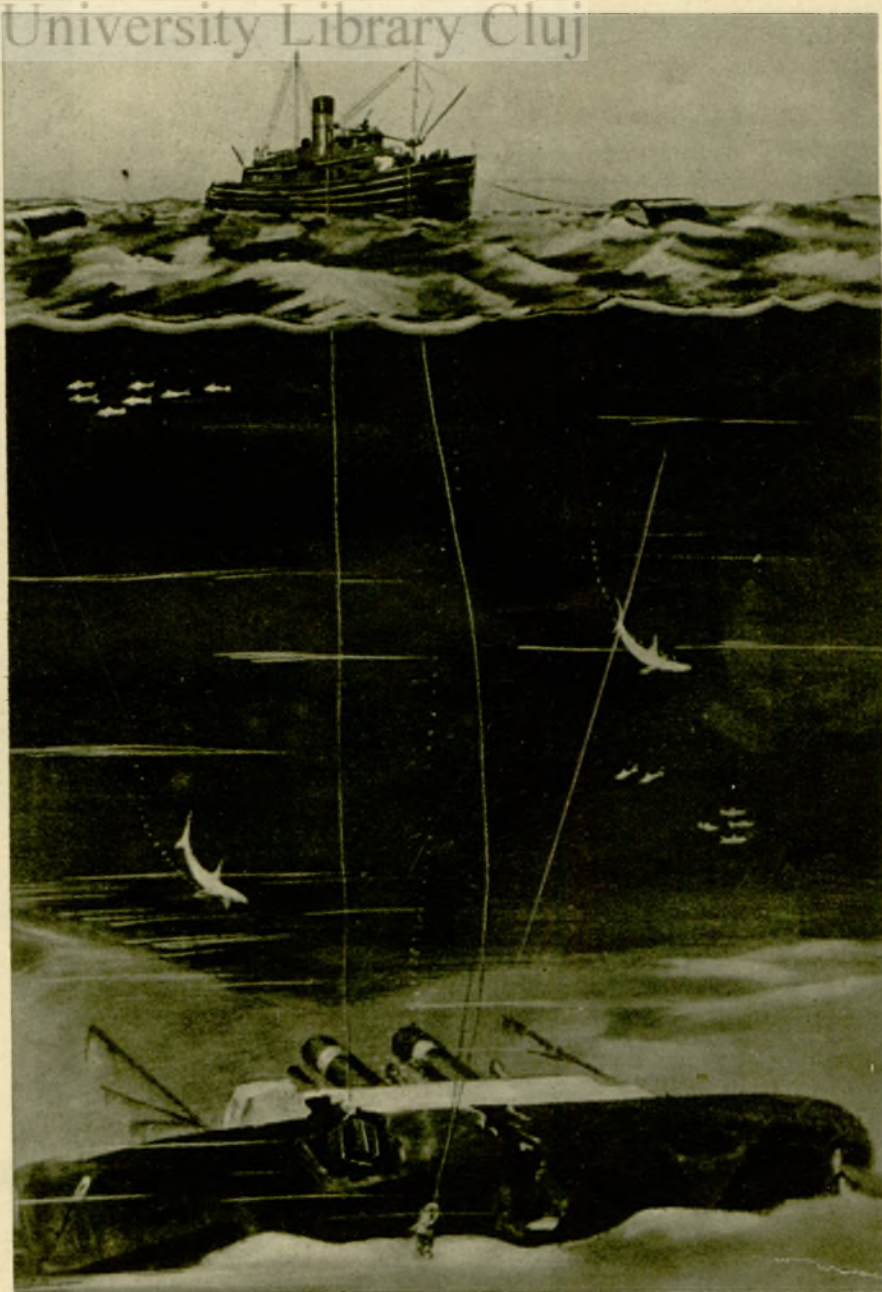
Nevasta ia în stăpânire locuința de noapte; în dreapta: bărbatul, paznic atent al casei, face de gardă.

Fotografia noastră înfățișează încercările care se fac pentru scoaterea la suprafață a unui vapor scufundat care conținea mari bogății.

urmă fu covârșită de o întunecime atât de nepătrunsă încât în comparație cu ea „orice noapte pe uscat pare să fie într'adevăr o auroră”. Reflectorul batisferei lumina acum o zonă submarină unde întunericul domnia de aproape două miliarde de ani...

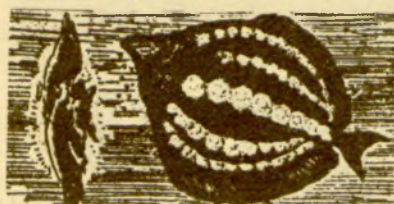
EMIȚĂTORII DE FLĂCĂRI

Luminile, împrăștiate de pești mari și mici, se făceau din ce în ce mai deslușite și numeroase, pe măsură ce batisfera își continua coborîșul. Beebe telefonă tot ce vedea secretarei lui pe puntea vaporului-bază, stenografia cuvintele exploratorului. La cimea de 400 metri, savantul văzu întâia „explozie” a unui pește tor de flăcări, fenomen pe

Peștele negru înghițitor. Sus : atacul împotriva unui pește de trei ori mai mare ca el. Jos : înghițitorul cu prada în pân-tece.

Pești ovali înzestrați cu trei antene lungi, la 750 metri de adâncime.

care la început n'a fost în stare să și-l explice. Abia în cursul celei de-a doua cufundări trebuia să întâlnească sub 550 metri explozii numeroase de soiul acesteia. La anumită distanță de batisferă țâșni o rază luminoasă din mijlocul obscurității, lungă de mai mulți centimetri și atât de limpede că lumina toată fereastra sferei. În rază, Beebe recunosc un tipar fili-form, încercând să orbească un pește care voia să-l atace : Așa dar, în noaptea eternă a oceanelor animalele se apără producând lumină, ba uneori și în-tunerice !...

PEȘTELE-COLOS

La 600 metri exploratorul văzu un pește cu dinții luminați dinăuntru. La 800, extremitatea razei reflectorului dibui un pește uriaș, lung de peste șase metri

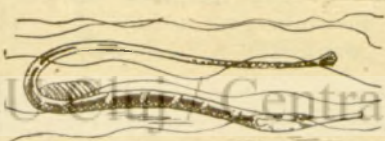
și având forma perfect ovală. Beebe e convins că a fost vorba de o balenă.

Că nu toți peștii sunt înzestrați cu lumină proprie, la marile adâncimi oceanice, e un fapt sigur, pe care-l demonstrează doi pești absolut incolori, cu un diametru de aproape 60 centimetri, luminați de raza reflectorului la adâncimea de 500 metri. Specia lor nu e cunoscută până acum. Se deosebesc mai ales prin enormele aripi înotătoare, de pe pân-tece și spate, cari aduc de departe cu forma pânzelor unei corăbii. La 630 metri, într-o zi limpede cu soare, abia se deslușia o lumină slabă, cețoasă...

Cam la 700 metri, doctorul Beebe a întâlnit pentru întâia oară un animal gigantic după aparență, a cărui formă n'a putut s'o determine în nici una din ambele lui cufundări. De trei ori, forme de pești mari se izbiră de ferestre, producând nori luminoși, ceea ce-l făcu pe Beebe să se aplece în jos, de parcă ar fi fost în fața unei explozii. La adâncimea aceea, apa era înseninată, de o spuzenie de luminițe, întocmai ca un vapor văzut din depărtare. Savantul nostru a numărat până la 56 de luminițe, cele mai multe din ele galbene și albăstrii.

PEȘTI NECUNOSCUȚI

La adâncimea maximă atinsă în cursul primei lui cufundări, Beebe

Peștele-iglită

Pân-tecele peștelui-iglită cu puii abia eșiți din ou.

D-rul William Beebe cu însoțitorul său Otis Barton.

descoperi un pește absolut necunoscut : oval, lung de aproape 15 centimetri, cu trei antene la capetele cărora erau fixate niște puternice lanterne galbene, menite probabil să-i lumineze prada. Numai decât apoi zări un alt pește, tot oval, pe care doctorul îl socotește printre cele mai superbe creaturi întâlnite. În ambele părți ale trupului, animalul avea câte cinci fâșii de lumină, asemenea unor șiraguri de perle. Fiecare era de-un galben palid, înconjurată de un cerc luminos, purpuriu.

INTĂIETATEA PEȘTILOR MARI

La adâncimile mari, unde a răzbit d-rul Beebe în cursul celei de a doua cufundări savantul observă o înmulțire a peștilor voluminoși precum și a luminilor. În total, el numără peste două duzini de pești lungi dela unu până la șase metri.

La 920 metri, pe fiecare centimetru pătrat al batisterii apăsa o presiune de 700 kgr. Dacă s'ar fi întâmplat ca peretele să cedeze, Beebe cu asistentul lui ar fi devenit în câteva minute

o masă informă de na. Pe când batisfera era ridicată la suprafață pentru a doua oară la adâncimea de 900 metri sparse învelișul unei cavități.

O groază de nedescris cuprins echipajul vapoșului-bază : ei se temeau că ar fi pierdut însăși cavitatea principală.

Dar Beebe, fără să-și pierda cumpătul, îi înștiință prin te- că se întâmplase o spărtură însemnată și că-și continuă că-tările...

Doctorul Vol

DOMNI BINE IMBRĂCAȚI

CUMPĂRĂ

LA VULTURUL DE MARE CU PESTELE IN GHIARE

Theodor Atanasiu & Co

STR. BAZA 1 STR. CAROL 76-78-80-82 STR. HALELOR 2

RECORDURI

PE CARINULE CUNOAȘTEȚI

Premii pentru omul care a mâncat cel mai mare număr de pâinișoare, pentru gospodina care arunca țigara mai departe, pentru cel mai mare briceag, pentru fața cu cel mai mare număr de pistrui și pentru multe alte recorduri de acest fel.

PRESA americană obicinuește să compileze din când în când tablouri în cari figurează șampionii din anul precedent indicând recordurile realizate în tenis, golf, box, gimnastică etc. Dar în niciuna din aceste liste nu apare un șampion care a mâncat șizeci de ouă în treizeci de minute, un altul care s'a îndopat cu 104 pâinișoare în timp de o oră și opt minute, un fericit cetățean care bea zilnic un butoiș cu bere, șampionul meschinăriei pungășești care a furat cârjele unui olog, șampionul pistruiilor și recordul tânărului care recită biblia din memorie zece ore în șir fără întrerupere și fără nici o greșală.

Relevăm mai jos câțiva din acești obscuri șampioni :

Fără concursul unui comitet de arbitri internaționali, cu greu s'ar putea stabili cine e cel mai urât bărbat din lume, dar **Mike Butch** din Hollywood, California e convins că ar dobândi campionatul în această privință și e foarte mândru de „fața sa de gumilastic” cu care poate face tot felul de hidoase contorsiuni. Nu numai că-și poate înghiți nasul dar ajunge cu buza inferioară tocmai în dreptul sprâncenelor.

Rusia are și ea un candidat pe lista acestor originale campionate în persoana unui băiețel pe fața căruia se află cel mai mare număr de pistrui. Ștrengarul nu știe precis numărul pistruiilor sale pentru că trecând de trei mii, s'a plictisit și a abandonat numărătoarea.

Se întâmplă, foarte rar, ce-i drept ca unii copii să vie pe lume cu un dinte chiar doi, dar cea mai tânără ființă omenească din anul acesta și, pare-se, de când e lumea și pământul, care a ajuns să poarte dantură falsă este băiețelul în vârstă de opt luni al D-ruki **Glen F.**

În această pagină :

Sus : Cea mai uriașă vioră din lume, are o înălțime de peste 5 metri.

Mijloc : Cel mai urât bărbat și cea mai frumoasă femeie din America.

Jas : Cei mai pistruiți copii au fost aleși la expoziția din Chicago dintre 25.000 de concurenți.

Heggy din Beloit, Wisconsin. Fiind dentist, tatăl n'a putut să aștepte ca natura să dăruiască pe copil cu dinți și i-a făcut o garnitură falsă.

Miss Doris Brook, Beverly Hills 19, California, a luat un premiu pentru frumusețea picioarelor sale. Sute de tinere fete au intrat în această competiție și un grup de doctori cari îndeplineau oficiul de arbitri au ales douăsprezece candidate pentru finală, iar după mai multe luni de examinări și comparații au hotărât că **Miss Brook** posedă cele mai perfecte picioare.

O distincție de un ordin mai practic a dobândit **Miss Loraine Jennings** din Illionos, Elwood 22, care a reușit să mulgă zece litri de lapte în trei minute.

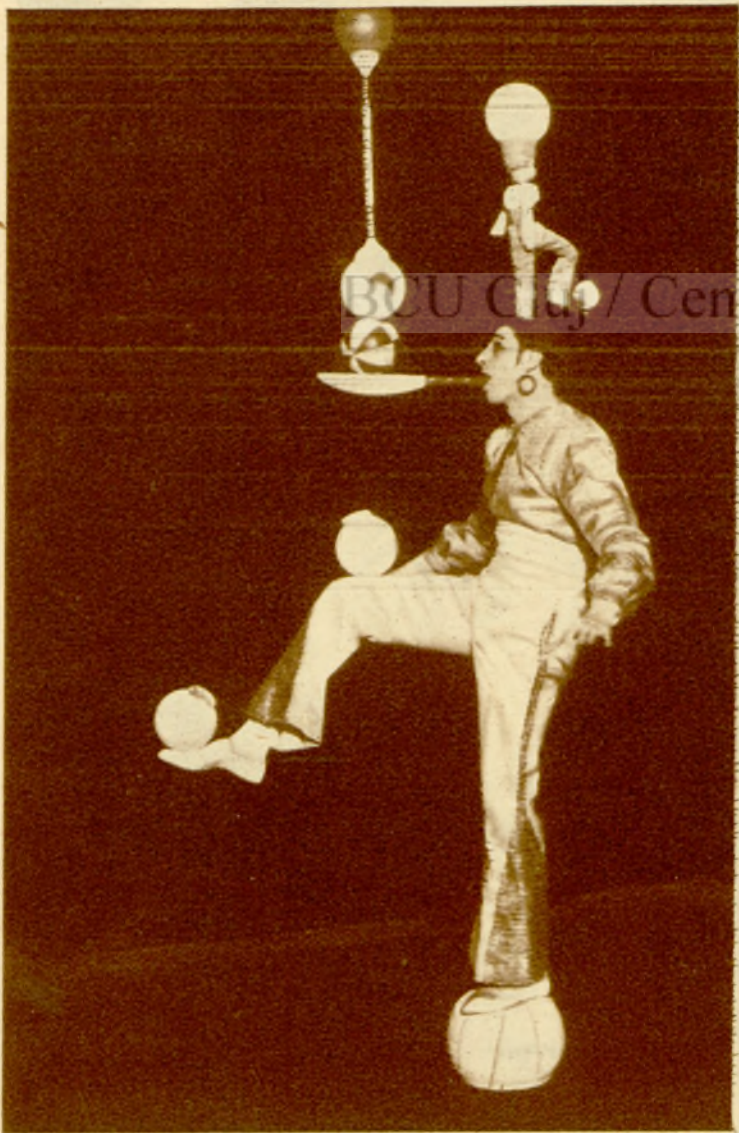
Campionatul mâncăcioșilor l-au dobândit în anul 1934 doi indivizi : **Joseph Watson** din Blackstone Massachusetts a mâncat 60 de ouă în treizeci de minute. Treisprezece erau răscapte, douăzeci-

șiopt jumări și nouăsprezece moi. Înaintea mesei cântăria 77 de kgr. iar în urmă, 83 de kgr. Celălalt deținător al acestui titlu este **Albert „Chappy” Carmonico**, luptător din Ottava, care a mâncat 104 pâinișoare într-o oră și opt minute udându-le cu un litru de apă. Cu o altă ocazie, individul acesta a înghițit trei duzini de ochiuri, o pâine întreagă și o mare cantitate de portocale și banane.

Cea mai mare pisică a anului este Gibson, cari aparține D-lui **A. M. Turner** din Wimbledon, Anglia, având 0.92 m. dela coadă până'n vârful nasului 82 cm. peste pân-tece și cântărește 15 kg. 750. Gibson poartă acum titlul de împărat al pisicilor și are o pofță de mâncare teribilă consumând 450 de gr. de carne de vițel crudă și 100 de grame de ficat la o masă.

Puțini sunt aceia cari ar râvni la faima lui **W. O. Read** din Fresno, California. Omul acesta a fost mușcat în 119 rânduri de șerpi veninoși fără să aibe însă nimic de suferit. Iar în ce privește uciderea șerpilor, **Warren Swingle** și cei doi fii ai săi **Alfred** și **Lee**, din Roundup, Montana, reclamă titlul de campioni. Pe când se aflau pe câmp cu oile la păscut, ei au dat peste un cuib de șerpi cu clopoței și, cu ajutorul unui revolver și al unor băte, au ucis 128 de șerpi. Un alt campion a cărui faimă e iarăși foarte puțin de invidiat este **Billy Neuhart** un tânăr de 19 ani, din **Bellarion Ohio**, care și-a fracturat picioarele de 63 de ori; doctorii se străduiesc să găsească un mijloc de a remedia această misterioasă maladie a oaselor.

Cea mai mare vioară a anului 1934 este aceea apărută la parada N. R. A-ului care a avut loc la Sebastopol, California. Are o înălțime de trei metri și jumătate. Iar d-lui **Harry Mount**, din New Brittain, Connecticut îi revine meritul de a fi făcut cel mai mare briceag. Când e deschis, briceagul acestui campion are doi metri lungime iar când e închis, măsoară exact un metru. Are o lățime de 16 cm.

și cântărește 22 kg. **Mount** a lucrat acest briceag vreme de doi ani în orele sale libere. **H. H. Wright**, profesor la școala superioară de tâmplărie din **Houston** a făcut o masă din fărâmaturi de lemn din **Pădurea Neagră, Germania**, din fărâmaturi de cedru de **Liban**, de mahon, din **California**, de arțari de **Canada**, cireș de **Japonia** și din toate speciile de arbori ce cresc în **Statele Unite**. În masa aceasta care l-a costat mai bine de o mie de dolari, se află 22.168 de bucățele adunate ani de-a rândul. I-au trebuit 16 luni pentru a cimentă bucățelele și a forma masa. Un alt campion în acest domeniu este **G. Nono**, din **Albany, California** care a făcut o masă din talași de lemn pe cari i-a lipit cu clei. Are 55 cm. lățime, 75 cm. înălțime și facerea ei i-au luat 18 luni. Răbdarea și stăruința lui **Leslie Adams** din **Buckingham, Anglia**, este demnă de relevat. **Adams** a construit un

În această pagină

Sus: O mamă la vârsta de 11 ani. Unul care a reușit să introducă 73 de fire de ață într-o gaură de ac.

Mijloc: D-nul J. J. Popsans din California a reușit să-și apropie un Colibri. În fotografia noastră, vedem pasărea odihnindu-se pe ochelarii doctorului.

Jos: Un jongleur recordman. Cel mai mare ciorchine din lume care cântărește mai bine de 60 de kilograme.

sat model din cutii de chibrituri întrebuințând 4.000.000 de bucăți pe cari le-a lipit una de alta și le-a vopsit. O altă persoană care ar merita un premiu de răbdare este **Profesorul Pope Hill** dela universitatea din **Georgia**. Vrând să verifice o lege a probabilităților, profesorul a pus 200 de monete într'un vas după ce a însemnat o jumătate din ele cu cifra 1919 iar cealaltă, cu cifra 1920. A luat apoi o monedă și și-a însemnat pe o bucată de hârtie cifra pe care o purta, după care a pus-o la loc în vas și l-a clătinat, repetând această operație de 100.000 de ori notând mereu cifrele. A găsit astfel că numărul 1919 a ieșit de 48.885 de ori iar numărul 1920, de 50.145 de ori, ceea ce, spune profesorul, confirmă legea jumătăților în calculul probabilităților. **Norris Kelman**, renumit pentru răbdarea sa a înotat în fluviul **Missisipi** dela

Cairo, Illinois la Memphis, Tennessee pe o distanță de 225 de mile fără să iasă din apă.

California este renumită pentru faptul că produce tot felul de obiecte în dimensiuni uriașe. Recordul în această privință l-au bătut ciorchinele premiat la expoziția de fructe dela Los Angeles care a avut loc în toamnă. Acest uriaș ciorchine lângă care apare **Mrs. Bee Connor**, „Regina Strugurilor”, cântărește 1 de kg.

În vreme ce familia **Brazier** făcea o excursie cu automobilul prin Middle West, un câine pe care-l luaseră cu ei se rătăci fără a mai putea fi găsit. Trei luni mai târziu, câinele se întoarse la Oregon în casa familiei **Brazier**, vlăguit și cu picioarele rupte de oboselă după ce parcursese 2.800 de mile.

Colibrii sunt cele mai sperioase creaturi și domestice lor întâmpină mari dificultăți. **Ralph J. Ayer** din Eastonville, Colorado, a avut un mare succes în această direcție. Ayer a început prin a pune o sticlă de parfum umplută cu miere în vârful unui par printre florile grădinei sale. Dar la început păsărelele i-au ignorat oferta. După ce a pus o floare în gura sticlei, aceasta a început să le intereseze și cercetând au făcut o descoperire ce le-a părut foarte agreabilă. Treptat, Ayer a mutat parul și borcănașul cu miere tot mai aproape de casă până când păsărelele au ajuns să se așeze pe fereastră. Atunci, a făcut suprema încercare: Ayer a luat sticluța în gură și, după o așteptare de câteva minute în cursul căreia a stat perfect nemișcat, una dintre păsărele s'a apropiat și a început să bea din sticluță. Acum Ayer se amuză adesea cu păsărelele cari se rănduesc înaintea sa pentru a mânca miere din sticluța pe care o ține în gură.

Cea mai tânără mamă din Statele Unite pe anul 1934 a fost o fetiță în vârstă de 11 ani din **Kodak Tennessee**. Sub 1.50 m. înălțime și cântărind abia 37 de kg. ea a dat naștere unei fetițe ce cântărește peste trei kilograme. Doctorul care a asistat la această naștere spune că mama, n'a prea avut dureri.

Dar această mică munteancă nu e un record. În India unde mai există încă abominabilul obicei de a căsători fetițele dela o vârstă extrem de fragedă, sunt foarte frecvente cazurile fetițelor ce devin mame la zece ani. Recordul pare să-l fi realizat o fetiță mahomedană din Delhi, India, care a dat naștere unui copil complet dezvoltat la vârsta de șapte ani. Ea a fost dusă la spital de către soțul său care credea că suferă de o tumoră abdominală. Examinând-o, doctorii au constatat că era gravidă și temându-se ca nașterea să nu-i primejduiască viața, i-au făcut o operație cezariană scoțând o fetiță care cântăria două kg. Acea-

stă mică mamă avea un metru înălțime și cântăria 22 de kg. și mai poseda încă o mare parte din dinții de lapte. Câteva zile după nașterea copilului a fost bolnavă de frică dar mai pe urmă și-a revenit și a prins a-și îngriji copilul cu mare dragoste. După două luni micuțul cântăria peste 5 kg.

Recordul copiilor mari îl deține anul acesta **D-na Thomas Czarnokol** din Chester Pennsylvania care a dat naștere unei fetițe cântărind 8 kg., ceea ce constituie greutatea normală a unui copil de șase luni.

Dar tot în domeniul nașterilor mai extraordinar ne pare cazul **D-nei Michele A. Maglaro** care a născut două rânduri de gemeni într'un acelaș an — o fată și un băiat în Ianuarie și o fată și un băiat, la sfârșitul anului, în Decembrie.

În lumea animalelor, recordul pe 1934 pare a fi fost bătut de o cățea din rasa prepelicară aparținând **D-lui John Mc. Carry** din Natick Massachusetts. Animalul acesta a adus pe lume 21 de pui sănătoși și bine făcuți, patru masculi și șaptesprezece femele.

O uriașă găină albă aparținând lui **Elmer Butts**, din Athens, Ohio a făcut un ou care avea 17 cm. în circumferință și 25 cm. dela un capăt la celălalt. În interiorul acestui ou se afla un gălbenuș cu albușul său și un alt ou complet ce conținea două gălbenușuri și un albuș.

Candidații la titlul celui mai meschin dintre hoți sunt destul de numeroși, dar campionatul s'ar cuveni celui din **Jeannette Pennsylvania**, care nu de mult s'a strecurat într'o casă și a furat cârjile aparținând unei fetițe în vârstă de 13 ani, anume **Bernice Myers**, rămasă oloagă din cauza paraliziei infantile. Se fac din când în când concursuri pentru alegerea celei mai elegante femei sau a celui mai elegant bărbat. Dar foarte rar se întâmplă ca cineva să pretindă o distincție pentru faptul că ar fi purtat un acelaș vestmânt într'un cât mai lung răstimp cu putință. **R. V. Windham**, un comerciant retras din afaceri, de fel din Millport, Alabama este însă mândru că utilizează un acelaș pardesiu de 39 de ani. Nu merge până la a pretinde că e ca și nou dar susține că se află încă în bună stare și că speră să se mai servească încă mulți ani de el.

Fiecare fără are adolescenței de o excepțională putere dar dată fiind diferența dintre vârstele lor, cu greu se poate stabili care e cel mai puternic băiat din lume. În categoria băieților de 14 ani însă, **William Highfield** din Coventry, Anglia pare să se ridice deasupra tuturor celorlalți candidați la acest titlu.

Băiatul din Coventry ridică pe grumaji un poney și dacă cineva se îndoește de forța mușchilor săi, se întinde imediat pe pământ și punând o planșă pe

genunchii și mâinile sale ridicate suportă greutatea a unei biciclete cu trei locuri în care se află tatăl, mama și sora sa. El susține această greutate vreme de cinci minute. Încă dela vârsta de șase ani, William a început a ridica în brate băieți mai mari decât el și lucra la paralele cu o îndemănare de adult. Un alt copil extraordinar de puternic este **Henry Lorne**, Andrews dela New Westminster, British Columbia. În vârstă de șase ani și cântărind 20 kg., Henry ridică un om de 103 kg. La cinci săptămâni copilul acesta se ridică în picioare iar când avea 23 de luni, el profită de un moment de neatenție al mamei sale și se urcă pe o scară de șapte metri coborînd apoi fără a-și fi făcut vreun rău.

Nu spunem că **Pedro Cardozo**, un măcelar din Buenos Aires este cel mai gras om din lume, dar volumul său nu-i permite să călătorească decât în vagonul de bagaje. Cântărește 287 de kg., are 30 de ani și 1.80 m. înălțime. În talie are 2.23 m. E atât de gras încât nu poate sta în picioare mai mult de câteva minute. **Fred Ridnour** din Wabash, Indiana, deține titlul celui mai distins mustăți. El a obținut drept premiu pentru această însușire, anul trecut la concursul pe care-l organizează regulat Clubul Musteței din Treaty, Indiana, o pungă cu zahăr de 5 kg.

Nu tocmai de mult, **Anatole Deibler**, călăul Franței a bătut un record de tăiere a capetelor omenești prin trei sute de execuții. Câștigurile realizate din această meserie a sa, se ridică la 149.512 dolari (adică aproape un milion și jumătate de lei) și și-a anunțat intenția de a se retrage.

Printre donatorii de sânge, Campion pare să fie **Victor Pustarfi** din New York City. El este președintele Agenției Donatorilor de Sânge și a dat sânge pentru transfuzii în vreo 700 de rânduri pe prețul de șapte dolari sută de centimetri cubi. Fost funcționar într'o casă de transporturi, Pustarfi nu mai are acum altă ocupație decât aceea de a da sânge. La începutul acestei cariere cântăria 63 de kg. acum are 81 de kgr. și se bucură de o sănătate perfectă.

Dar campionul campionilor pe anul 1934 pare să fie **Căpitanul William A. Thomas** profesor la Institutul Militar din Germantown Ohio, care posedă diplome ce-i dau dreptul să predea engleza, spaniola, greaca, franceza, ebraica, chimia, fizica, istoria și muzica. Cântă la pian, posedă o voce foarte frumoasă și dirijază corurile școalei de Duminică. E maestru în arta culinară, repară ceasornice, își tapetează singur camerele și singur își execută lucrările de instalații ale țevilor de apă, fire electrice, etc.

Se pare totuș că există un lucru pe care nu-l poate face și anume, nu poate să învețe a dansa.

IN 20 ANI

Bi-Oxyne

a atins reputația
produselor centenare
un singur motiv

calitatea

**FERIȚI-VĂ
INGRIJIȚI-VĂ**

respirând emanațiunile antiseptice
ale

PASTILELOR VALDA

care acționează direct prin inhalatiune asupra
CAILOR RESPIRATOARE

răceli, dureri de gât, bronșite, gripe, etc. sunt totdeauna
energic combătute prin energia lor antiseptică volatilă

Aveți totdeauna la îndemână o cutie de
PASTILE VALDA

Fac-simii redus al
cutiei de
de vânzare la
toate farmaciile

NOI REDUCERI. TOATE SERVICIILE

COAFORUL BEER 25

LEI

CALEA MOȘILOR 53 • BACȘIȘUL SUPRIMAT.

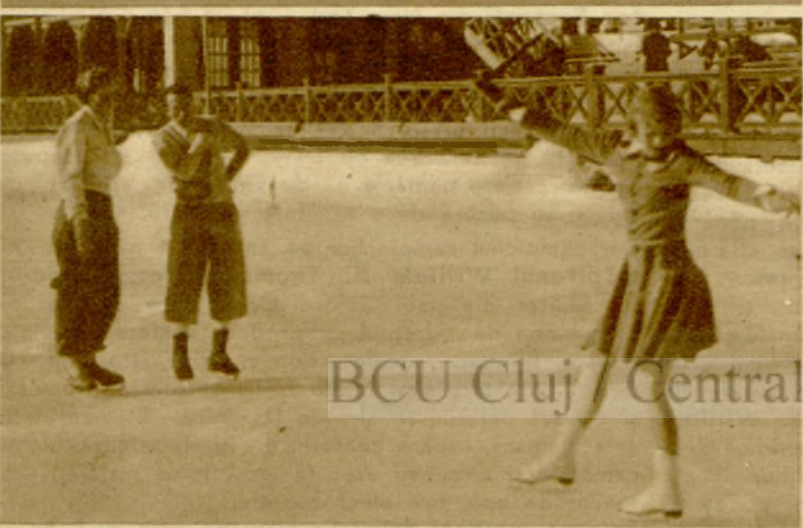
MICUL HARRY
un jazz-bandist excelent.

INSTITUT MEDICAL COSMETIC

sub conducerea unui medic der-
matolog și unei doctoressă din
Berlin

Str. Brucianu 4, București III,
Tel. 2-8222. Consult. 11-1, 5-8
Staturi și îngrijiri date de câ-
tre specialiști în toate tărnu-
rile cosmetice.

Înlăturarea radicală a porilor
de priza, prin dietetism, îngri-
jirea frumuseții și a trupului,
etc.

CĂMPIOANA SONJA HENJE IA LECȚII DE PATINAJ

Reporterul nostru din St. Moritz a surprins-o pe Sonja Henje campioana mondială de patinaj într-o convorbire pe gheață cu un alt campion:

1. „Domnule Baier” strigă Sonja, nu vrei să-mi arăți și mie figura aceea grea?
2. Campionul german Ernst Baier vine pe gheață și explică Sonjei figura: „vezi, — așa”.
3. Mulțumesc domnule Baier, acum știu și singură, spuse Sonja și continuă mai departe antrenamentul.

O PLAJA SUBTERANA LA LONDRA

În vreme ce munții sunt acoperiți de zăpadă și skiorii se întrec la concursuri, la Londra, s'a instalat o plajă artificială sub pământ unde vizitatorii fac băi și se expun razelor artificiale.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În munții din Tirol și din Elveția s'au pus placarde de felul celui de mai sus, cu inscripția: „Skiori, ferivi de lavine!” Această ca avertisment împotriva avalanșelor.

Skifahrer!

Vorsicht Lawinengefahr!

Beware of avalanches

**duri, prăbușiri
zite înalte,
uturile troenite
le zăpezi**

DISPUTA
IARNĂ

Germania
în 1936
mondiale
de iarnă,
infăți-
șează
peisagiu
pitoresc.

MIHAI
LA

moșteni-
mănie este
or. În fo-
il vedem
de Petru al
prilejul vi-
to la Bel-

SALVAT DIN GHIARELE MORTII ALBE

Avalanșele de zăpadă au făcut în iarna aceasta numeroase victime. În fiecare hotel de munte se aduc mereu răniți. Fotografia noastră înfățișează o echipă de salvare cu făcliile aprinse, care salvează o tânără fată doborâtă de zăpadă, dela o moarte sigură și îngrozitor de rece.

BCU Cluj / Centrul de Cercetare și Bibliotecă Cluj

PRINTUL DE WALES LA SPORT DE IARNA

Printul de Wales a sosit incognito la Kitzhübel în Tirol. Fotografia noastră îl înfățișează la coborârea din Orient-Express.

MOȘTENITORUL TRONULUI ANGLIEI PE SKI

În Tirol, la Kitzhübel, printul de Wales a evadat din zgomotul orașului și s'a retras în munți, unde în aerul rece al iernii, își găsește mulțumirea făcând sport de iarnă.

REPAOS PENTRU REGELE ZĂPEZII

În apropiere Lake Louise, din Canada, în mijlocul uriașului ghețar Victoria, se găsește o lavină care pare a fi special clădită ca loc de odihnă pentru regele zăpezii. Nici un excursionist nu îndrăznește să se apropie de ea.

INDUSTRIA AMINTIRILOR

Ce mi-ai adus din călătorie ?

că scrie: „Made in Tchechoslovakei”. Tot în Cehoslovacia sunt fabrici numeroase, care produc așa zisul mozaic venețian, mozaic ce nu este câtuș de puțin format din pietricele puse una lângă alta, ci sunt brățări sau alte obiecte turnate în tipare, și apoi colorate, dându-li-se un aspect de mozaic vulgar.

Mătasea formează obiecte de cadou pentru călătorul care vizitează Japonia, Malta, Spania... Din cauza dumping-ului japonez, la Malta metrul de mătase se vinde cam 60 lei, dar și acest articol este scump taxat la vamă. Cine se duce în Spania, trebuie să aducă negreșit, soției sau flirt-ului său un șal spaniol. Aceste șaluri spaniole, când sunt veritabile, sunt excesiv de scumpe. Pentru pungile mai modeste, șalul spaniol e o legendă, care se reduce la un fel de basma ceva mai mare, cu broderii de un prost gust execrabil.

Știți ce este „tartaruga” ?

La Neapole, am vrut să cumpăr o tabacheră de bagă.

— Veritabile „Tartaruga”.

Ce să fie acest ciudat „tartaruga” ?

Așa numesc italienii carapacea de broască țestoasă, acea scumpă bagă, care are o ciudată proprietate: ea se deosebește de obiectele de acelaș fel, făcute însă din celuloid, fiindcă obiectele de bagă nu iau foc.

Negustorul ne cere o sumă extraordinară, peste 1000 lei, pe o nenorocită de tabacheră, care susține că e din „tartaruga”, adică din bagă. În adevăr, scoate un chibrit, îl aprinde, plimbă prin flacăra lui tabachera, care nu ia foc. Te convinge, dacă nu să-i dai 1000 lei, dar să-i oferi câteva sute după tocmeli interminabile.

Tot la Neapole am avut apoi ocazia să vizităm o industrie ciudată, deasupra căreia era scris: „Fabrică de Tartaruga”. Or, noi știam că broaștele țestoase nu se fabrică în uzini. Ni s'a arătat acolo procedeul ce se utilizează pentru ca obiectele foarte efține de celuloid, care imită bagaua, să fie făcute neinflamabile. Se ia o placă foarte subțire de bagă, care se lipește deasupra celuloidului, printr'o presă specială. Foița de „tartaruga” e însă atât de fină, încât are o valoare cu totul redusă. Operația e simplă, iar fabricantul te lămu-rește:

— Tabachera care v'a fost vândută, în adevăr nu ia foc pe din afară, dar dacă ați încerca să-i puneți interiorul pe o flăcără, ar arde imediat.

Notre-Dame din Paris de unde așteptăm vestitele icoane...
...și un magazin de pe marile bulevarde ale Parisului, unde vizitatorul străin găsește atâtea frumuseți.

Entrebarea pe care ți-o pun toți prietenii, când te-ai întors dintr'o călătorie:

— Ce cadou mi-ai adus ?

Și e o tradiție ca omul care a evadat în alte orizonturi să aducă o amintire, un mic obiect, un „suvenir”, din locurile pe unde a călătorit. Cum de obicei ghidurile recomandă călătorului să vadă în primul rând antichitățile, ca și când viața de azi n'ar prezenta nici un aspect interesant, patria acestor suveniruri este Pompei, Acropola Atenei sau ruinele Romei. La Pompei sunt magazine întregi unde nu se vând decât mici statuete de bronz verde, și vase antice. Ai putea să pui mâna în foc că aceste statuete și vase, la cari patina timpului este perfect imitată, sunt în adevăr depe vremea romanilor. Dacă te uiți însă bine sub soclul lor, ai să descifrezi, scris cu litere minuscule: „Made in England”. Există o industrie întreagă, care se ocupă cu producția standardizată de antichități. Toate orașele cari conțin antichități veritabile, sunt invadate de asemenea obiecte fabricate în serie, ce se vând foarte scump, deși nimeni nu se mai lasă azi convins, că sunt în adevăr vechi.

VOIȚI O BRICHETA, O CAMEE, O CRAVATA

Există materii sintetice cari imită la perfecție fildeşul sau lava. Cameea romană, o artă în care antichitatea a strălucit, se fabrică azi la mașini moderne: cameele, cari înainte se săpau pentru a se realiza acele profile fine ca niște efigii de monedă, azi se toarnă în tipare și se scot sute și mii de acelaș fel. Brățări, cercei și inele de acest fel, inundă piața italiană sau grecească.

În toate porturile Mediteranei, mărganul artificial, oferă nenumărate obiecte de podoabe: sunt, toate, de sticlă roșie.

În unele țări, unde chibritul nu este un monopol de stat, brichetele se vând cu 50—60 lei bucata, ca de pildă la Malta, în timp ce la noi sau în Franța, aceleași brichete sunt taxate atât de scump de stat, încât prețul unui asemenea obiect se ridică la 5—800 lei. Nimic n'ar fi mai ușor, decât să aduci un astfel de cadou, dar la vamă, dacă te prinde cu o brichetă nestampilată de stat, plătești o amendă extraordinară.

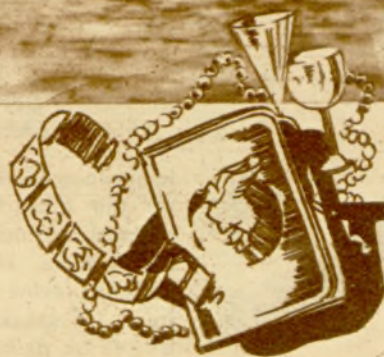
În Italia, la Veneția, Florența și până la Neapole, ți se vând superbe vase de sticlă sau vaporizatoare, și negustorul te asigură că-ți oferă un obiect de Murano, unde se fabrică sticlărie ca o dantelă de fină. Pe un astfel de vaporizator, când ajungi cu el acasă, descoperi

Veneția !... „Ce mi-ai adus dela Veneția ?” o întrebare din cele mai carente.

IN BAZAR

Dupăcum se vede, aceste industrii ale cadourilor, au ajuns la un rafinament deosebit. Dar patria acelor fleacuri de tot felul, ce se aduc din voiaj, este Constantinopolul, sau mai bine zis era, fiindcă azi bazarul din Constantinopol, după reformele lui Kemal, cari au distrus culoarea locală a Stam-

venirurilor orientale, sau anti-chităților truate. Cheltuești mult la Neapole, în Sicilia, pe Coasta de Azur, la Atena sau la Alger, ca să aduci prietenilor câte un mic obiect, lipsit în sine de orice valoare și de orice gust. Și după ce ai pierdut la aceste cumpărături și din cauza schimbului, și ajungi la Constanța, după marile emoții dela vamă, constăți, pe strada principală a portului românesc, că există nu una, ci douăzeci de prăvălii, unde se vând exact aceleași statuete ca dela Pompei, exact aceleași vaporizatoare de Murano, fabricate în „Tshechoslovakei” aceiași papuci turcești, narghilele, tartaruga, țigarete, mozaicuri „venețiane” și șaluri „spaniole”, după care tu ai fost până la Stambul, la Cairo, la Pompei sau la Barcelona. Culmea este că aci, la Constanța, fiind mai aproape de Cehoslovacia, care e patria acestor suveniruri, toate aceste obiecte se vând mult mai efțin, decât în Italia, sau în Turcia! Ba dacă vrei azi să găsești un fes, un veritabil fes turcesc, cum nu se mai găsește la Stambul, fiindcă Kemal pedepsește cu moarțea pe negustorul care ar mai îndrăzni să vândă un fes, — ei bine la Constanța poți cumpăra câte fesuri vrei...

Sandu Vornea

De când cu modernizarea Constanței, Constantinopolului, nu se mai poate găsi nici măcar un fes de cumpărat.

Neapole este un centru important pentru acei care așteaptă amintiri din călătorie.

O stradă din Viena cu magazine renumite prin articolele de pielărie.

bulului, nu mai este decât umbra bazarului de odinioară. De unde, acum câțiva ani bazarul era un orașel întreg pe ale cărui ulițe te pierdeai, tras de mâini de toți ne-

gustorii, cari nu te lăsau până nu cumpărai ceva, azi bazarul se reduce la 2-3 tarabe, sau modeste expoziții de suveniruri orientale, înșirate pe niște lăzi. E o tristă decadentă. Aci erau cei mai abili negustori din lume. Ei se țineau după turist, și nu-l slăbeau până când nu-l făceau să intre în prăvălia lor:

— Domnule, veniți numai să puneți piciorul pe pragul prăvăliei, ca să-mi meargă bine pe ziua de azi. Nu veți cumpăra nimic, dar nu puteți să-mi refuzați această șansă: numai ca să-mi meargă bine...

Și vrând, nevrând, te ducea în pragul prăvăliei, te împingea înăuntru, te așeza pe scaun, îți oferea cafea și țigare, și începea să-ți arate toate minunile Seraiurilor, arme arnăuțești cu prășele de sidef, papuci albanezi cu ciucuri, narghilele turcești, străvechi călimări de alamă, pentru purtat la brâu, țesături orientale, și toate nimicurile industriei moderne de anti-chități, toate acele fleacuri cari nu servesc la nimic, nimănui, dar pe cari toți le cumpără.

Azi, trebuie să ajungi până la Smirna sau până la bazarul din Cairo, ca să mai găsești ceva din aspectul de odinioară al bazarului din Stambul.

UNDE SE MAI GĂSESC FESURI ?...

Cei cari vin dela Cairo aduc uneori mici cameleoni, cari se plimbă ades pe punțile vapoarelor noastre, și sunt striviți de pasagerii ce-i calcă din nebăgare de seamă...

Din Franța se aduc, cadou, parfumuri.

Un cadou mai rar, e maimuța dela tropice; la Malta sunt prăvălii întregi unde se vând turiștilor canari, papagali și cărți de joc. Un canar: 300 lei; cărțile de joc, 30—40 lei.

În Germania, în Anglia, în Cehoslovacia, s'a ivit o industrie întreagă pentru fabricarea micilor cadouri, su-

Vedere generală a centralului Constanței unde găsești la înapoate toate „specialitățile” cumpărate de pe meleaguri străine.

Misteriosul

imperiu

AL SERPIILOR

Miraculoasele prafuri obținute de la Oamenii Șarpelui la analiză.

Exploratorul între „Oamenii Șarpelui”.

E pentru prima dată că un explorator pătrunde secretele celui mai misterios cult al Africii. El ne vorbește, în articolul care urmează, despre niște leacuri cu totul necunoscute medicinei, ne face impresionantă descrieri asupra unor primejdioase experiențe cu șerpii și asupra câtorva palpitante aventuri, în mijlocul acestui popor foarte puțin cunoscut.

CUTREERAM de vreo câteva săptămâni prin Tanganika, în regiunea de Nord-Vest, căutând șerpi, dar cu rezultate extrem de slabe. Drept e că adunasem câteva duzini de cobre, mamba, vipere și pitoni, dar aceasta putea să satisfacă doar pe un colecționar de rând și nu pe secundul comandant al Expediției Smithsonian-Chrysler, care pornise în Africa spre a aduna animale, păsări și reptile exotice, pentru parcul zoologic din Washington.

Locul, în împrejurimile taberei, părea cu totul lipsit de șerpi, iar doctorul William Mann, unul dintre directorii grădinei zoologice din Washington șeful expediției noastre, se mira probabil cum de-i trimiteam atâtea specii de păsări și animale, iar șerpi mai de loc.

Nu știam nici eu cum să explic acest fapt. Băstinașii mă ajutau din toată inima la prinderea animalelor, dar când era vorba de reptile, dădeau înapoi, și ajunsei astfel la concluzia că le era frică. Presupunerea mea se dovedi în parte justă. Într-adevăr se temeau, dar nu de șerpi. Încetul cu încetul, isbutii să aflu că se temeau grozav, frica fiind adânc înrădăcinată de oamenii din „Triburile Șarpelui”, cari aveau un monopol absolut asupra prinderii și uciderii șerpilor.

„Pentru ce?”

Cei întrebați ridicau din umeri, strângeau buzele și-și plecau privirile.

„Ce-i cu aceste triburi ale șarpelui?” Alte ridicări din umeri.

„Unde trăiesc?” Acelaș răspuns.

Înțelesei, în cele din urmă, că Omul Șarpe

facea parte dintr-o grupare, în care se înălțau strâns meșteșugurile medicinei și o ancestrală religie — o concluzie logică, deoarece șarpele este un simbol tradițional al ambelor, în practicle și credințele multor popoare primitive.

Dar aventura începu abia la 23 Iunie 1926. Aveam de gând să trimit doctorului Mann o scrisoare, în care spuneam că dacă nu mai doria altceva în afară de șerpi, aveam să-mi fac bagajele și să viu la el. Scrisoarea se afla pe masă, în cortul meu. S'o trimit? Pentru ce nu? Și totuși, epuizasem oare toate posibilitățile de-a mă apropia de misteriosul trib? Recapitulai toate eforturile făcute până atunci și deodată, îmi veni o idee. Nu apelasem la un personaj de mare importanță în acest ținut. Era sultanul Saidi, șeful suprem al Wanyamwezilor. Il

ocolisem pe Sultanul Saidi deoarece nu credeam că va voi să mă ajute. Indigenii, oricât ar fi ei de sus puși, ezită când e vorba să împărtășască albilor, secretele triburilor lor. Dar acum, că epuizasem toate resursele, nu pierdeam nimic, ducându-mă la sultanul Saidi.

Câteva secunde mai târziu mă aflam în drum spre palatul de lut al Sultanului Saidi, o clădire pătrată și scundă, acoperită cu stuc crăpat și sfârșită de soare. Singura deschizătură, în aceste ziduri fără ferestre, era o ușă grea, pe care am intrat fără a bănuî că mă va introduce în misteriosul imperiu al șerpilor, unde voi găsi o preoțime secretă, guvernată de un „Împărat Șarpe”, care hotărăște destinele spirituale a vreo patru milioane de africani.

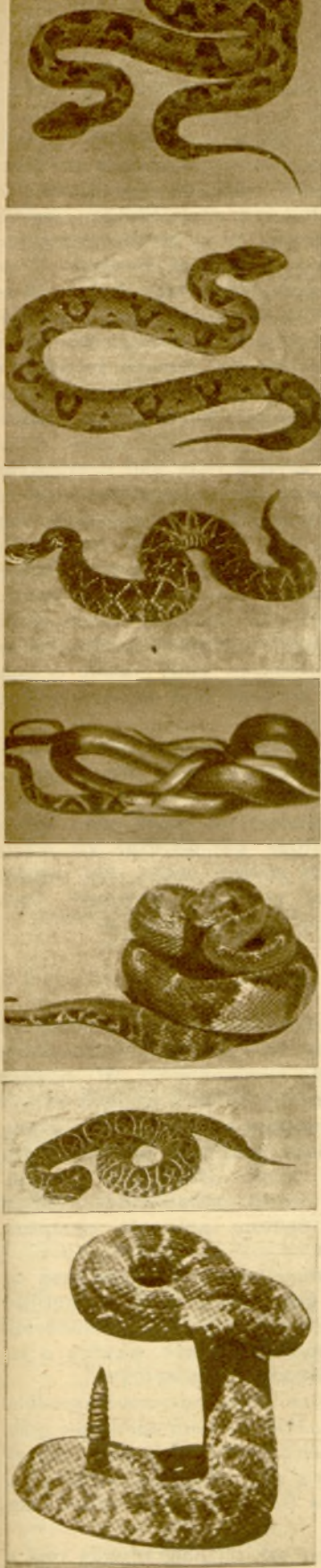
În momentul când băteam la ușa sultanului, destinul începuse să toarcă un fir, care mă puse în contact cu Nyoka, călăuză mea în misterioasa Africă.

Nu numai că mi-a fost dat să cunosc Poporul Șarpelui și mi-am dobândit prietenia împăratului său, dar mi s'a dat un rang superior în rândurile sale și mi s'au împărțit o sumedenie de secrete medicinale.

Printre leacurile lor am descoperit preparate ce imuni-zează omul împotriva celor mai ucigașe veninuri, prafuri cari transformă pe acela căruia îi sunt administrate în roboți, lipsiți de voință și sute de rețete menite să vindec diferite suferinți.

Obiectele adunate, în cursul explorărilor mele, care au durat câțiva ani, se află acum la muzeul Peabody, din Harvard. O mare parte din ierburile medicinale, le-am adus cu mine la universitatea din New-York și la laboratoarele facultății de științe naturale, din Cambridge.

Dar să revin la momentul când am bătut în ușa sultanului. Am pătruns într-o ca-

De sus în jos : mai multe specii de șerpi veninoși. Fotografiiile au fost luate special pentru „Realitatea Ilustrată” de către corespondentul nostru din Brazilia.

meră mare răcoroasă și întunecoasă. Un tânăr negru, foarte vioi, îmi ieși într-o întâmpinare, privindu-mă întrebător.

„Vreau să vorbesc cu Sultanul Saidi” i-am spus eu, fără a-mi da numele și fără a sufla o vorbă, despre ceea ce mă aducea aci. Știam că nu mai exista negru în tabără, care să nu fi aflat ce făcusem până atunci și ce voiam.

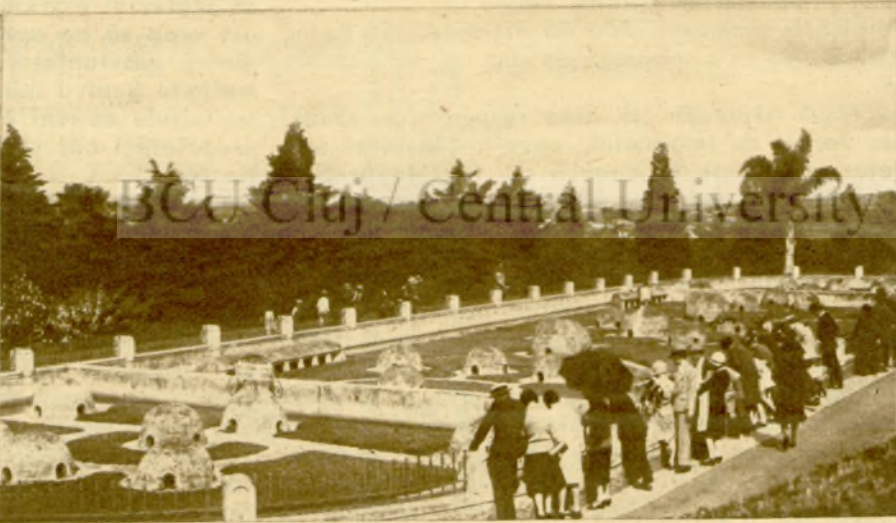
Tânărul se întoarse către unul dintre lăncierii sultanului, care sta trântit a lene, pe o bancă de lângă perete și acesta se duse imediat în căutarea sultanului.

Așteptându-l pe Saidi, mă apropiai de una din ferestrele ce dădeau în curtea interioară a palatului, în speranța de-a zări câteva din cele șasezeci de soții ale sale. Nu văzui însă decât un teren pustiu, lipsit de pomi, crăpat de căldură și înconjurat de mici colibe de lut.

Reveria mea fu întreruptă de deschiderea unei uși, pe care-și făcu apariția un negru masiv. Avea o înălțime de aproape doi metri și părea să cântărească vreo 140 de kg. Era sultanul Saidi! Purta o haină albă, foarte largă, ce-i ajungea până la glesne și semăna cu o cămașă de noapte. Deasupra acestui vestmânt se afla drapată o robă subțire, de culoarea purpuri, ce dădea un aer ciudat de efeminat, acestei elefantine creaturi. Capul său ras era acoperit cu un turban albastru-închis, iar ochii, mici ca de porc, i se mișcau în cap cu repeziciunea unei limbi de șarpe. Gura avea o expresie de cruzime și mișcările sale trădau multă aroganță.

După obicinuitele formule de politețe, Saidi aștepta să-i spun ce doriām. Ii vorbii în limba **wanyamweză**, mergând direct la țintă: „Vreau câțiva oameni din tribul Sarpelui.”

Saidi avu un zâmbet glacial și răspunse: „Așa, Bwana vorbește limba mea!” Urmă o scurtă pauză după care reluă: „Nu înțeleg ce vrei să spui!”

„Ba înțelegi” insistai eu. „Vreau câțiva oameni din tribul Sarpelui și vreau ca d-ta să mi-i procuri!” Apoi văzând că emfaza mea nu părea să aibe nici un efect, hotărâii să încerc un bluff. „Dacă nu-mi ajuți voiu spune consulului că nu vrei să cooperezi” adăugai eu.

Acesta era ultimul om, la care aș fi recurs, într-un asemenea caz, dar auzisem că Saidi ținea să păstreze cele mai bune raporturi cu el.

Un Mussurama înghițind un jararaca.

Cangrena piciorului mușcat de un șarpe veninos.

Grădina institutului unde se adună șerpi veninoși.

Sultanul îmi aruncă o privire piezișă. „Vorbești limba poporului meu, Bwana, așa cum ar face-o un prieten” zise el după o tăcere de câteva secunde. „Am să trimit vorbă și vom vedea”. „Minunat!” exclamai eu. „Cât va trebui să aștept?”

„Nu mult, Bwana, nu mult.”

Aceasta a fost ultima dată că l-am văzut pe Saidi. Mă întorsei în tabăra mea, rupsei scrisoarea destinată doctorului și așteptai evenimentele.

Trecu o săptămână — trecură zece zile, fără să primesc vreo veste. Fixai 15 Iulie ca o ultimă dată. Cu puțin înainte de această zi, veni ră în sfârșit cei așteptați și sosirea lor mi s'a întipărit adânc în minte, pentru toată viața.

Moșaiam într-un scaun lung, fumându-mi pipa, când Sa'limu, servitorul meu intră în cort, cu o expresie de spaimă pe figura-i lunguiață. „Bwana” zise el cu vocea scăzută „au venit doi străini și vor să vorbească cu d-ta. Spun că Sultanul Saidi i-a trimis.” Acești trimiși ai sultanului Saidi nu puteau fi decât oameni din Tribul Șarpelui.

Leșii repede afară și găsii doi negri, cari păreau foarte veseli. Stăteau ghemuiți lângă două lăzi mari, făcute din scoarță de copac.

La apropierea mea, cei doi se ridicară. Erau înalți, bine făcuți și nu trecuseră încă de treizeci de ani. Pe brațe, pe gât și pe picioare aveau tatuate linii lungi și subțiri, semne ale tribului, iar de pe frunte coborau, până'n vârful nasului, o altă serie de mici cicatrice.

„Ce vreți?” îi întrebai eu, în cele din urmă.

Cel mai vrâstnic dintre ei făcu un pas înainte și răspunse. „Sultanul Saidi, ne-a spus că vrei șerpi, Bwana și” arătând înspre cele două lăzi „să-ți vindem câțiva.”

Omul se plecă, ridică capacele și avui deodată înainte-mi zeci de șerpi, de toate speciile, de toate culorile și de toate mărimile — țebre, vipere de noapte și multe alte reptile, toate ucigătoare, toate furioase, și extrem de prețioase.

„Admirabil”, exclamai eu, apoi adăugai „dar cum vă numiți?”

„Pe el îl cheamă Sefu, iar pe mine, Nyoka” replică tânărul, și în clipa aceea îmi amintii că Nyoka înseamnă în wanyamweză, „Șarpele”.

„Cum dați șerpilor?”

„Un penny picioru, Bwana”.

Fără urmă de ezitare, atât Nyoka cât și Sefu vârîră mâinile în grămada morții și scoaseră șerpilor, unul câte unul, întinzându-i pe pământ și măsurându-i în vreme ce eu notam lungimile. Când și când câte-o reptilă infuriată își înfigea dinții în brațele sau în mâinile tinerilor. Dar ei nu se sinchisau câtuș de puțin. Când ultima cobră fu măsurată și când văzui coborîndu-se capacele peste grămada reptilelor, plății 157 de peni și oferii lui Nyoka și lui Sefu un angajament permanent, cu leafa de 15 shilingi pe lună. Ei acceptară și din momentul acela sorții expediției mele se schimbă de desăvârșire. Cred că cei doi negri mi-au adus mai bine de 5000 de șerpi, în cursul lunilor, când expediția mea înainta încet spre Nord, de-a lungul vechiului drum al Sclavilor, ce merge dela Tabora la lacul Victoria.

În acest timp am studiat tehnica celor doi membri din tribul Șarpelui. Mai este simplitatea, dar întrucât mă privește, și-o pot păstra.

„Viu și eu cu voi”, îi spusei lui Nyoka, în dimineața când ne instalasem tabăra la Tabora. Aveam la brâu un săculeț de pânză gros, pentru șerpi și în mână un băț bifurcat, pentru a da reptilei lovitură menită s-o amețească. Mă uitai curios la însoțitorii mei. Unde erau uneltele lor? Sefu avea lădiță din scoarță de copac, iar Nyoka avea mâinile goale.

„Noi lucrăm cu mâinile” răspunse Nyoka râzând, privirilor mele uimite.

* * *

În prima zi nu prinserăm nici un șarpe, dar în a doua dimineață, după câteva ore de umblet, Sefu, care mergea înaintea noastră începu să adulmece ca un câine de vânătoare. Nyoka și eu încetinirăm atunci pasul. La o distanță de câțiva metri, dormitase până atunci, în soare, una din acele „cobre care scui pă”. Reptila aceasta nu-și injectează otrava în sângele dușmanului, ci se apără scuipându-și veninul. Ea fîntește întotdeauna ochii și otrava determină o definitivă orbire, dacă victima nu are norocul unei imediate îngrijiri.

Cobra pe care o aveam înaintea, nu mai dormita. Era acum furioasă, încordată, gata de luptă.

Nyoka îl dădu pe Sefu în lături și înaintă încet spre reptilă. Mâna dreaptă-i era crispată, ca o ghiară de șoim și lipită de coapsă iar antebrațul drept, împreună cu palma, formau un scut înaintea ochilor.

Când Nyoka fu la un metru de șarpe, acesta deschise gura și substanța albicioasă și groasă, care aduce noaptea eternă, sbură fin pulverizată pe palma negrului.

Cu o repeziune de săgeată, Nyoka apucă șarpele de gât, îi întoarse capul în jos și-l vârî în lădița lui Sefu. Asta fu tot! Nyoka își șterse veninul de pe mână, frecându-se cu pământ și ne continuarm vânătoarea.

Șarpele Mamba e cea mai veninoasă reptilă și extrem de greu de prins. Fricoși, șireți și repezi, acești șerpi sunt ușor de pus pe fugă, dar devin niște adversari formidabili, când se văd încolțiți. Când se vedea urmărit, mamba se îndrepta către cea mai apropiată gaură, dar Nyoka apuca șarpele de coadă și învârtindu-l de câteva ori deasupra capului îl pocnia de pământ.

Lângă Kisumbi am avut o neuitată clipă de groază. O mamba de aproape doi metri lungime, observându-ne apropierea o luă la fugă, intrând într-o gaură mai largă, Nyoka, care se afla la vreo 30 de cm. în urmă-i, băgă brațul drept în gaură după ea. Scoțând un strigăt de triumf el se ridică în picioare, trăgând șarpele afară. Dar se întâmplă ceva neprevăzut. În vreme ce Nyoka se pregătea s’al rotească deasupra capului, șarpele se lăsă repede în jos, spre piciorul lui Nyoka și-i înfipse dinții, în pulpa piciorului stâng.

Trăsei cuțitul dela brâu și mă apropiai imediat de el, în asemenea cazuri se face o tăietură și se suge otrava.

În vreme ce eu străbăteam cei câțiva metri, cari ne despărțiau, Nyoka se plecă, prinse șarpele de gât și-i trase dinții din picior. Apoi se uită la mine și izbucni într’un râs sgomotos.

„Iartă-mă Bwana” zise el. „N’am vrut să te jignesc, dar mi s’a părut atât de caraghios! Pen-trucă, vezi, Bwana, mie nu-mi poate face rău niciun șarpe. Dar mușcătura acestui mamba mi-a dovedit prietenia lui Bwana și n’am să uit niciodată că Bwana a vrut să-mi salveze viața”. „Ia spune-mi Nyoka” reluai eu după câteva secunde. „Cum se face că n’ai murit? există doctorii cari se dau oamenilor mușcați de șarpe, dar d-ta n’ai făcut nimic! Aceasta pare mai mult vrăjitorie, decât medicină”.

„Nu Bwana, nu!” strigă Nyoka. „Poporul Șarpelui face Ufumu, o doctorie care vindecă și pornește cu război asupra celor cari fac Urogi, farmece ucigătoare. Pentru a face parte din Triburile Șarpelui, trebuie mai întâi să ai gânduri prietenești, iar în inimă, numai adevăr”. Aci se opri brusc cu expresia omului care-a vorbit prea mult. Îl lăsai câteva minute și reluai apoi, cu un ton cât mai indiferent. „Mai spune-mi te rog ceva despre Oamenii Șarpelui. Aș vrea să le cunosc leacurile, pentru că în îndepărtata țară de unde vin, există mulți oameni bolnavi, cărora le-aș putea veni în ajutor”.

Nyoka mă privi câteva secunde ținând în ochi.

„Au mai vrut și alți albi să ne afle leacurile, Bwana”, zise el cu hotărîre, „dar d-ta ești cu totul altfel. Am să-ți spun multe despre Oamenii Șarpelui și despre leacurile noastre dar mai înainte trebuie să întreb pe Bătrânul”.

„Dar cine e Bătrânul?”

„Kalola! Împăratul Șerpilor! Stie tot ce se întâmplă pretutindeni iar puterea lui e atât de mare încât până și mamba își pleacă capul, când trece el. Dacă Bwana îmi dă voce, mă voi duce să vorbesc cu Bătrânul”.

„Bine”, răspunse eu. „Du-te mâine”.

În dimineața următoare când mă dașteptai, Sefu îmi spuse că Nyoka plecase, de cum se luminase de ziuă.

Lipsi două săptămâni și când reapăru îmi spuse: „Am vorbit cu Împăratul, care-a consultat spiritele ancestrale și augurii au fost favorabili. Bătrânul mi-a dat voce să te învăț câteva din micile noastre leacuri și să-ți spun despre Împărăția Șarpelui, secretele ce se împărtășesc acelor membri cari nu au în vinele lor sânge regal”.

Descoperirile mele se împart în două categorii distincte: în primul rând acelea cu privire la situația etnologică a „Oamenilor Șarpelui” și la leacurile lor, întrucât afectează viața spirituală și culturală a patru milioane de oameni; și în al doilea rând, marile asortiment de ierburi și alte remedii, întrebuințate de Oamenii Șarpelui, când își asumă calitatea de medici.

Mai importantă este însă prima categorie de calități a Oamenilor Șarpelui, pentru că rolul lor de căpetenie este să facă o legătură între vii și morți, prin intermediul spiritelor ancestrale. Wanyamwezii cred că aerul este plin de spiritele morților cari sunt bune și rele. Indigenii au convingerea că farmecele pe cari le fac Oamenii Șarpelui au puterea de a-i menține în termeni de prietenie cu spiritele bune și de-a îndepărta pe cele rele.

N’aș putea spune câți dintre Wanyamwezi sunt membri ai Împărăției Șarpelui. În orice caz, câteva mii. Există după câte am putut afla, în Împărăția Șarpelui, opt grade. Primele șapte pot fi dobândite prin învățătură și prin plata unei taxe considerabile, dar al 8-lea nu e accesibil decât câtorva din familia regală a tribului.

Punctul culminant al acestei ierarhii este absolut ereditar, ocupat fiind de un împărat, care când îi vine clipa morții, lasă în locul său pe fiul cel mai mare, al celei mai vrăstnice dintre surorile sale. Gradul cel mai inferior, în Imperiul Șarpelui este practicantul obi-cuit, un sfătuitor medical, legal, financiar și spiritual. Se bucură de multă importanță în comunitate și are un venit foarte frumos.

Dacă vrea să-și sporească câștigul, dând sfaturi în chestiuni de dragoste, trebuie să studieze, spre a deveni ghicitor.

Deasupra ghicitorilor se clasează aducătorii de ploaie. Miracolele acestora, cari adesea fac să făgăduiască apă din stâncă sunt ușor de explicat. Ei știu că există anumite formațiuni de stânci, ce constituie niște cisterne

naturale, în cari se păstrează apa ploilor, dela un sezon la altul.

Deasupra aducătorilor de ploaie se clasează membrii de sânge regal, părinții Imperiului, și deasupra acestora, e împăratul, ale cărui puteri spirituale sunt crezute nelimitate și a cărui autoritate, deși exercitată în secret, este tot atât de autocratică, ca și aceea a unui despot din vechime, sau a unui dictator modern. Pot spune că timpul în care m’am împărtășit de învățăturile lui Nyoka a fost cea mai interesantă perioadă din viața mea. Pe măsură ce cunoștințele mele asupra ierburilor întrebuințate de oamenii șarpelui se aprofundau, înțelegeam și apreciam tot mai mult eficiența știință terapeutică, pe care au dezvoltat-o acești așa-numiți sălbatici.

L-am văzut pe Nyoka salvând viața unui băețel, care fusese mușcat de una dintre cele mai ucigătoare cobre, o specie egipteană. Băețelul, hamal în expediția mea fusese mușcat de mână, pe când avusese nerozia să deschidă una din lăzile șerpilor. Ca o săgeată, cobra se repezise afară și băiatul scoase un strigăt de groază. Întâmplarea făcuse ca Nyoka și cu mine să ne aflăm prin apropiere și când auzirăm stigătele, alergăram să vedem ce s’a întâmplat. Nyoka băgă imediat în gura băiatului un praf roșcat îi dădu apoi să bea puțină apă și-l sili să stea nemișcat.

Băiatul scăpă cu viață! Pentru mine, faptul acesta fu un miracol, dar Nyoka avea aerul că nici nu se aștepta la altceva.

„Nyoka” îi spusei „Aproape că nu-mi vine să-mi cred ochilor. Eram sigur că băiatul va muri. Dă-mi te rog puțin din praful acela. Nu trebuie să-mi spui ce e și nici cum l-ai obținut”. Spre marea mea uimire, el îmi dădu un pachetel.

* * *

Peste câteva luni mă aflam în laboratorul doctorului Wallace. Profesorul de farmacologie al Universității din New York îmi spunea următoarele, „Ai adunat un material extrem de interesant, asupra căruia am vrea să ne aprofundăm cunoștințele. Câteva dintre substanțele aduse sunt niște puternice stimulente pentru inimă, unele afectează creierul, iar altele ne sunt cu totul necunoscute, atât ca proprietăți cât și în ceea ce privește compoziția lor”.

„Partea proastă” continuă doctorul „este însă că ne-ai adus cantități cam prea mici, o analiză serioasă necesită un mare volum de material. Toate acestea sunt însă suficiente pentru a indica valoarea unei viitoare explorări”.

Eram în orice caz decis să întreprind o nouă expediție, dar cuvintele d-rului Wallace avură darul de-a grăbi lucrurile. În primăvara anului 1928 telegrafiam Consului Britanic din Tabora să-i comunice lui Nyoka, care se afla în Mawere Shamba, data sosirii mele, pentru a mă întâmpina.

Veni înfășurit și ziua când revăzui acoperișurile roșii și povârnișurile verzi ale Dar-es-Salaam-ului iar la debarcader dădui cu ochii de Nyoka.

În vreme ce micul nostru tren pornia spre Tabora, Nyoka îmi spuse timid:

„Unchiul meu a auzit despre d-ta, de când ai plecat și-ar vrea să te cunoască”.

„Cine e unchiul tău?” întrebai eu.

„Kalola”.

„Bătrânul... Kalola, Împăratul Șerpilor?”

„Da” răspunse Nyoka.

Acum aflam pentru prima dată că Nyoka, prietenul și confidentul meu era nepotul împăratului. Dar stai! Nyoka întrebuințase cuvântul „Majomba” pentru a-mi defini gradul său de rudenie. Or, aceasta însemna că Nyoka era fiul cel mai mare, al celei mai vrăstnice dintre surorile lui Kalola, și deci, după ciudatul sistem matriarhal de succesiune, prințul moștenitor al Imperiului Șerpilor!

„O, admirabil!” exclamai eu, în urma acestui calcul mental. „Si eu dori-am să-l cunosc”.

„Bine, Bwana” zise Nyoka „Iar eu m’am gândit că s’ar prea putea să vrei să vii la Mawere Shamba și să trăiești în mijlocul nostru, așa că am pus să ți se clădească o casuță”.

* * *

Noua mea locuință dela Mawere Shamba era o colibă, făcută din ierburi, având 6 metri în lungime și 4 m. în lățime. Începui să mă instalez în interiorul cam întunecos, dar când dădui să-mi desfac bagajele, băgai de seamă că n’aveam destul spațiu. Nyoka și

băieții mei îmi mai clădiră o colibă, care avea să-mi servească de biuro și de laborator.

La câteva zile după sosirea mea, tăcerea fu ruptă la un moment dat de ritmica bătaie a unor tobe. Venia Kalola, Împăratul Șerpilor.

Tobe răsuna din ce în ce mai aproape și apoi, deodată, se opriră. Leșii afară și din grupul noilor veniți se desprinseseră doi indivizi, cari înaintară spre mine. Unul era Kalola, iar celălalt Nyoka.

Împăratul și cu Nyoka se opriră la doi metri distanță de mine. Fără să se incline, Nyoka zise: „**Lată pe împăratul Șerpilor!**”. Și aceasta fu totul.

Kalola avea cel puțin șaptezeci de ani. Ochi-i erau duși în fundul capului, dar în ei lucia un foc tainic. În îmbrăcămintea lui existau anumite amănunte, cari pentru ochiul africanului vorbeau despre marea-i importanță. Spre exemplu, două bucățele de scoică, purtate pe un petec dintr-o piele de leu la gât și piele de leopard legată în jurul pălăriei sale, arătau că era de sânge regal.

În întinsei o mică fiolă, în care se afla un praf alb, întrebându-l dacă știa ce conținea. Împăratul scoase dopul și vărsă o mică cantitate pe dosul palmei. O mirosi o gustă și apoi exclamă, cu o voce în care vibra emoția:

„**Este Mkalia — și e foarte curată!**”

Avea dreptate. Praful era un produs rafinat, făcut după infima cantitate pe care Nyoka mi-o dăduse, din leacul cu care salvase viața băiatului mușcat de cobra și care la analiza d-ului Wallace se dovedea a fi un puternic stimulent pentru inimă!

R.

CURIOZITATI DIN VIATA ANIMALELOR VENINOASE DIN BRAZILIA

O VIZITĂ LA INSTITUTUL BUTANTAN

La marginea de sud a orașului Sao Paulo din Brazilia, se află o grădină mare și frumoasă care împrejmuiește primul institut antiveninos din lume: „Institut Butantan”

De treizeci de ani și mai bine, acest institut luptă împotriva animalelor veninoase de toate speciile, preparând seruri speciale pe cari le împarte cetățenilor. Pentru prepararea serurilor institutul are nevoie de mulți șerpi veninoși. Pentru capturarea lor s'au răspândit în toată țara veritabile manifeste cu fotografiile șerpilor.

În anul 1929 institutul a primit 18.554 de șerpi. Aceștia sunt depuși în șanțuri speciale de ciment. Internii institutului extrag șerpilor veninul de două ori pe lună.

Din veninul extras se prepară serul care este distribuit cetățenilor.

Agricultorul trebuie să plătească o injecție cu patru șerpi veninoși.

Institutul prepară actualmente în cantitate foarte mare diverse feluri de seruri, cari urmează să fie injectate la mușcăturile diferitelor specii de șerpi.

Șerpii veninoși sunt animale nocturne și nu atacă pe oameni decât atunci când sunt atacați la rândul lor. Se deosebesc de șerpii neveninoși după capul triunghiular, trupul gros și coada scurtă. După ce a fost prins, un șarpe veninos poate să trăiască multă vreme fără să se hrănească.

Șerpii crotalici. Aceștia sunt cei mai periculoși și se împart la rândul lor în trei specii. Dintre aceștia cel mai periculos este **cascavelul**. El se găsește în toate regiunile secetoase din Brazilia și mai ales pe câmpii unde se hrănește cu insecte. El preferă câmpia în locul pădurii, deoarece având coada scurtă nu se poate cățăra pe copaci. Din acest punct de vedere el se deosebește cu totul de șerpii neveninoși cari având coada lungă își petrec tot timpul în păduri.

Moartea pricinuită de o mușcătură veninoasă de cascavel este cea mai groaznică din câte se pot închipui.

Simptomele înveninării sunt următoarele: locul atacat nu doare; o slăbiciune generală; paralizarea pleoapelor și tulburarea văzului până la orbirea com-

pletă; șira spinării fiind paralizată nu mai pulmează creierul dând astfel impresia unei totale lipse a capului; sângele țâșnește din urechi, din nas și prin toate rădăcinile părului din cap; dacă victima nu este tratată la timp, moare prin oprirea respirației.

Tratamentul. Pentru începerea tratamentului este absolut necesar să se știe ce specie de șarpe a provocat înveninarea. Apoi se aplică injecția cu serul respectiv. Există și un ser combinat din veninurile mai multor specii de șerpi, pentru cazul când nu se cunoaște specia șarpelui care a produs înveninarea.

* * *

Surucucu este o specie de șerpi cari trăesc în centrul Braziliei. Sunt cei mai lungi șerpi din lume, ajungând până la 3 metri.

Javaraca este deasemeni o specie foarte periculoasă. Simptomele înveninării în urma mușcăturii unui astfel de șarpe sunt următoarele: dureri mari în regiunea atinsă; pierderi mari de sânge prin gură, urechi, intestine și rinichi; distrugerea progresivă a țesuturilor afectate și pierderea unor părți din membrele cangrenate.

Șerpii corali sunt aceia cari au spatele roșu, întretăiat de inele galbene, negre și verzi. Această specie nu este periculoasă deoarece componenții ei își petrec viața în subterane fiind foarte fricoși.

Date statistice. Nu se știe precis câți oameni mor anual din pricina înveninărilor. Se pare că din 19.200 de cazuri semnalate într-o perioadă de vreme, 4800 au fost mortale. 3595 de cazuri au fost tratate cu ser antiveninos. Dintre pacienți 3459 s'au însănătoșit iar 136 au murit.

Lupta împotriva șerpilor este din ce în ce mai intensă, și progresele realizate pe calea vindecării din ce în ce mai mari.

LA VÂRSTA DE 24 ANI trebuia să i se dea mâncarea în gură

Din cauza reumatismului ajunsese să arate ca o „mumie”

Acum e iar activă prin Sels Kruschen

Chiar acum ne-au parvenit amănunte în privința unui caz foarte recalcitrant de reumatism.

„Acum câțva timp,” scrie o doamnă într-o scrisoare, „am avut o criză acută de reumatism. Am încercat toate remediile ce mi s'au propus. Dar niciunul n'a avut efect. Zăceam ca o mumie egipteană, cu cât zăceam mai mult cu atât semănam mai mult cu o mumie. Picioarele mi se înțepeniseră și nu mă mai puteam mișca fără dureri groaznice care uneori mă țineau să țip. Gleznele și genunchii imi erau atât de umflați că nu-mi vedeam vechetele picioarelor. Mănușile imi erau în aceeași situație absolut neputincioasă.

„Mama trebuia să-mi dea mâncarea în gură. N'aveam decât douăzeci și patru de ani și am suferit astfel luni de zile (mie mi se păreau ani). Într-o zi, o doamnă ne vizită și văzându-mă în halul acesta, spuse „Singurul remediu care-i va ajuta e Sels Kruschen.”! Încercasem de toate, fără rezultat. Am trimis după o sticlă de Kruschen, fără să sper prea mult. Spre marea mea surprindere, membrele au început să-mi se desmoștească, încet dar sigur. Plăcerea cu care m'am plimbat dintr-o odăie într'ală a fost într'adevăr deosebită, căci crezusem

că sunt condamnată să trăesc neputincioasă și în mizerie. De atunci am întotdeauna o sticlă cu Sels Kruschen în casă.” — (D-na) M. K.

Mineralele naturale care se găsesc în Kruschen stimulează activitatea icatului și a rinichilor, care devine regulată și salutară; facilitează eliminarea surplusului de acid uric. Când otrăvitorul acid uric depozitat sub formă de cristale ascuțite — e eliminat, nu încapă îndoială că durerile dispar!

Sels Kruschen se vând în peste 120 de țări și se pot cumpăra acum și în România, la toate farmaciile și drogheriile, cu prețul de 95 lei flaconul.

PUDRA ȘI APA DE COLOGNE

extase

TREBUESC ÎNTREBUNȚATE TOTDEAUNA ÎMPREUNĂ!

PARFUMERIE

NORTIER

Pentru 1 MARTIE 1935

De veți lua un Mărțișor DE NOROC PURTĂTOR Nu veți cheltui zadarnic banul.

Cumpărând la „EȘANU” Brezoianu, 12

mare asortiment de cadouri ocazionale, bijuterii și ceasornice

Pomi fructiferi

Arbori ptr. străzi, șosele și parcuri, brazi, trandafiri, puești de salcâm și glădice,

VITE ALTOITE, etc., de calitate superioară, furnizează: **PEPINIERELE ȘTIRBEY-BUFTEA**

Reprezentanța Generală în București II, Str. Banului No. 2. - Catalog gratis la cerere.

PRIMUL INSTITUT COSMETIC MEDICAL

BULEVARDUL CAROL, 39 TELEFON 3.52-73

D-NA Dr. M. RABINOVICI dermatolog specializată la Paris și Viena, tratează: negi, pistrui, coșuri, etc. Îngrijirea feței cu hormoni și masaje pneumatice. Distrugerea definitivă și fără cicatrice a părului de prisos. Slăbirea locală a corpului prin masaje electrice, curs de gimnastică.

Consult. 10—12 și 3—7 p. m. Consult. gratuite Miercuri 11—12 a. m.

REALITATEA ILUSTRATA

DIRECTOR: NIC. CONSTANTIN

Apare săptămânal în 32 de pagini mari, cu un supliment gratuit de 24 de pagini. PREȚUL LEI 10. —

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	400 LEI
Pe șase luni	200 „
Pe trei luni	100 „

Redacția și Ad-ția: București, Str. Const. Mille 7. Telef. 3.84-30

Imprimată la foto-rotogravură în atelierele „ADEVERUL” S. A.

GRIPA

• puteți preveni luând zilnic până la 3 tablete de Togal.

Odată **GRIPAT** vă veți vindeca repede și sigur întrebându-vă **TOGAL**

medicamentul cu acțiune antivirală și nevralgică

BACTERICIDĂ RECUNOSCUTĂ

Togal-ul distruge și totodată elimină otrăvurile gripei (răcelii), grație compoziției sale specifice.

Tratamentul cu Togal urmat în mod regulat vă ferește de **recidivele boalei!**

Întrebați și pe medicul Dv. La Farmacii și Drogherii. Produs elvețian.

5087

MĂRTIȘOARE

din duble, lemn, argint și aur, începând dela lei 9, cu șnur

Magazinul „EL” S. A.

STRADA DOAMNEI No. 7

dela

SAPTAMANA la ALTA

De ce atâta solitudine pentru un individ, cu cazier în regulă de delicvent comun? — Fiindcă Hauptmann este german. Fiindcă fapta lui Hauptmann ar atinge prestigiul rassist al Germaniei. Și fiindcă recordul gangsterismului din America, nu-l deține un american, ci — un german.

Germania lui Hitler, nu vrea să accepte această distincție în deosebi de odioasă. De aceea încearcă toate mijloacele ca să-l scoată batistă curată pe acest **Volksgehosse** — compatriot.

În râvna lor națională, germanii l-au acuzat pe procurorul Wilentz că a făcut o propagandă veninoasă împotriva tuturor germanilor. Organizațiile germane din America au protestat contra verdictului. Mai mult: au deschis o listă de subscripție în favoarea condamnatului.

Frenezia rassistă nu cunoaște limite: a făcut doar dintr'un apăs ca Horst Wessel — erou național.

În privința asta, Hauptmann are toate șan-

sele să fie proclamat — după electrocutare — martir național. Eroul Național al Americii, aviatorul Lindbergh, riscă să capete un rival în persoana gangsterului german. Deocamdată, germanii se mulțumesc să facă propagandă — cu lacrimile copilului lui Hauptmann.

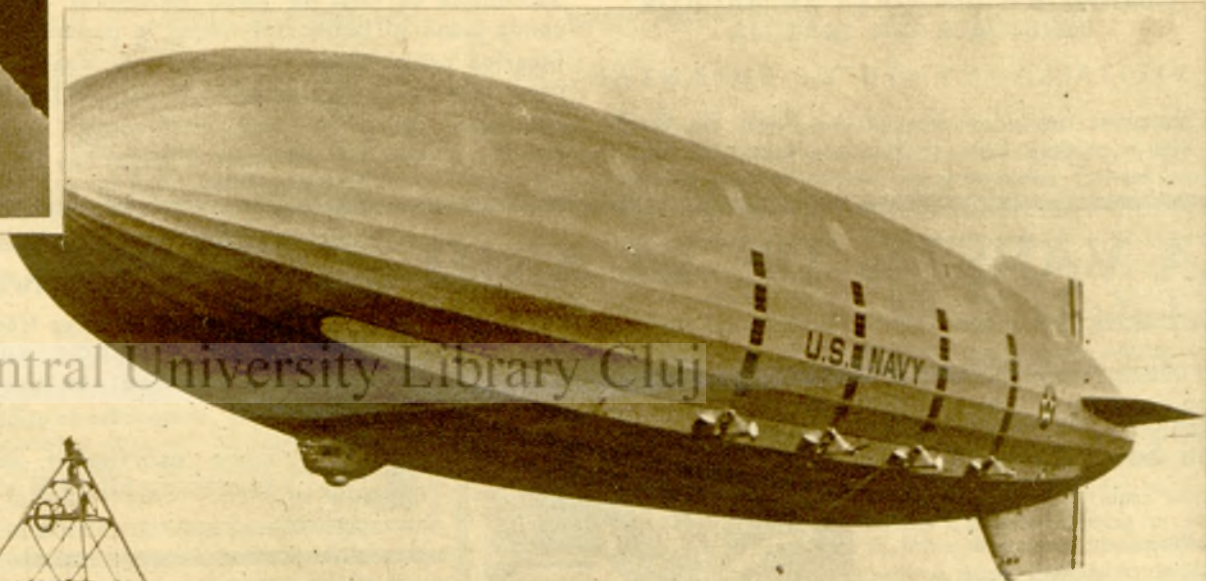
Pruncul Manfred Hauptmann de abia a atins vârsta de 14 luni, dar el știe deja ce se petrece în America — și de aceea plânge și îl cheamă mereu pe tatăl său.

Fenomenal copil!... Mai deștept decât Hitler...

Joi

O explozie a distrus, dăunăzi, cea mai mare navă aeriană din lume. Pierderea navei de război „Macon“, este a treia pe care o suportă aviația americană. În 1925, flota aeriană a Americii a pierdut nava „Shenandoah“ și în 1933 — nava „Akron“.

Macon a luat parte la manevrele flotei de război. Comandantul Herbert Wiley, unul din cei mai

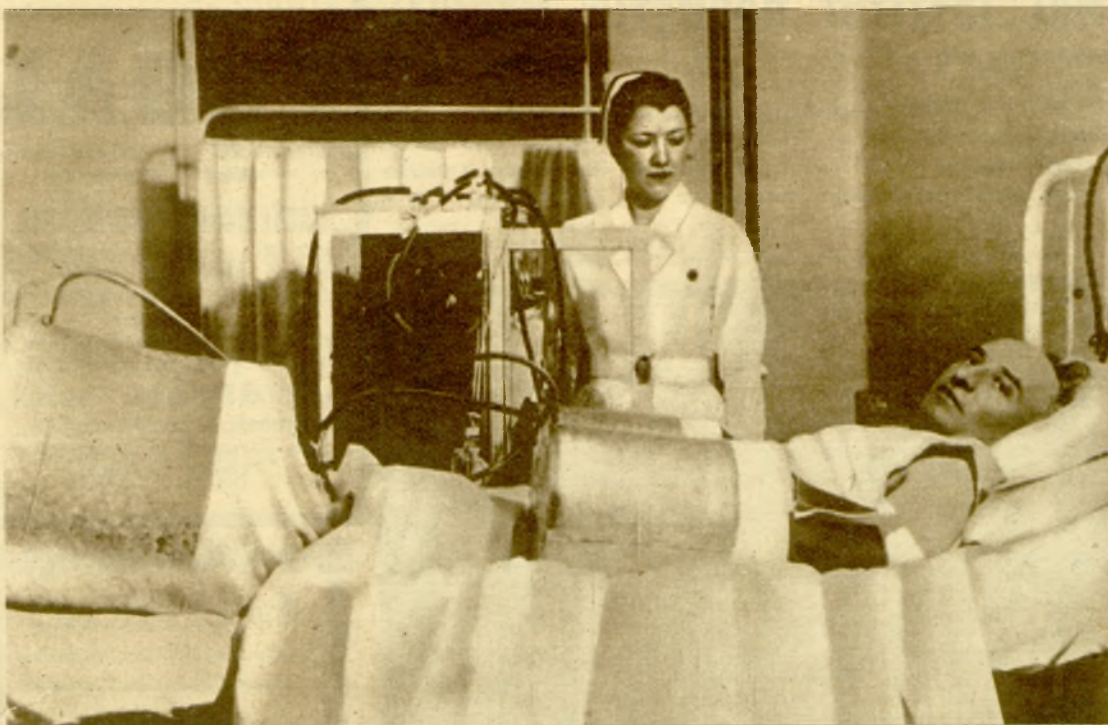
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Miercuri

PROCESUL în jurul răpirii micului Lindbergh s'a desfășurat într'o larmă nemaipomenită. S'a dat o luptă titanică pentru salvarea gangsterului, acuzat că a răpit și ucis copilul — și a șantajat pe aviatorul Lindbergh, tatăl victimei.

Gangsterul Hauptmann a înfruntat, cu cinism și încăpățănare, toate învinuirile și dovezile ce s'au adus împotriva lui. Jurații au avut o situație foarte grea. S'au pronunțat totuși contra acuzatului — și l-au condamnat la moarte.

Procesul nu s'a terminat însă — prin verdictul dela Flemington. Forțele oculte cari au intervenit în favoarea banditului, continuă să se agite.

buni conducători de nave aeriene din America, care-a scăpat cu viață din catastrofele celorlalte două nave, a scăpat și de data asta. Vasele de război au reușit să salveze echipajul; 83 de oameni s'au urcat pe bord, numai 2 au dispărut.

S'a pus din nou chestiunea utilității acestor corăbii sburătoare. S'a repetat că sistemul lor rigid prezintă prea puține avantagii și prea multe primejdii. Și s'a amintit că Anglia a renunțat definitiv să mai construiască zeppelinuri...

Vineri

GERURILE din America au făcut și în cursul acestei ierni multe victime. Foarte multe persoane s'au ales cu picioarele și mâinile degerate.

De data asta s'a încercat un aparat destinat să salveze dela amputare mădulele atacate de ger. Aparatul, inventat de dr. R. C. Riley, provoacă circulația sângelui în țesătura degerată și contribuie la refacerea ei.

Ilustrația ne arată pe primul pacient, ale cărui mâini și picioare degerate au fost lecuite, cu ajutorul aparatului d-rului Riley.

Sămbătă

NU știu cine-a reformat cărucioarele de copii. Dar dacă compari vehiculul vechi cu cel nou — înțelegi cât de mărginit a fost constructorul leagănelui suspendat pe roți înalte. Căci din pricina acestui sistem, cărucioarele se răsturnau foarte lesne.

Acest constructor trebuie să aibă pe conștiință numeroase victime,

Căruciorul modern, pe roți scunde, înlătură această primejdie. Trecerea străzilor a rămas însă o problemă grea, care se complică și mai mult, din cauza mijloacelor noi de circulație. Solicitudinea englezilor pentru copii a descoperit un mijloc foarte simplu, spre a rezolva, întrucâtva, și această problemă. Au desființat, la pasagiile indicate pentru traversarea străzii, bordura de piatră a trotuarelor : înlăturarea acestei baricade, nu numai că înlesnește trecerea, dar suprimă un obstacol pimejdios...

Duminică

S'A anunțat, pentru 1935, o mulțime de expoziții în diverse țări. Și Olanda pregătește o expoziție. Expoziția olandeză se numește „Flora 1935”, căci „țara lălelelor” nu va expune decât flori. Fotografia de alături ne dă o imagine despre ceea ce se pregătește la Heemstede. Efectele de culori vor concura cu efectele de lumină. Căci, până și fundul

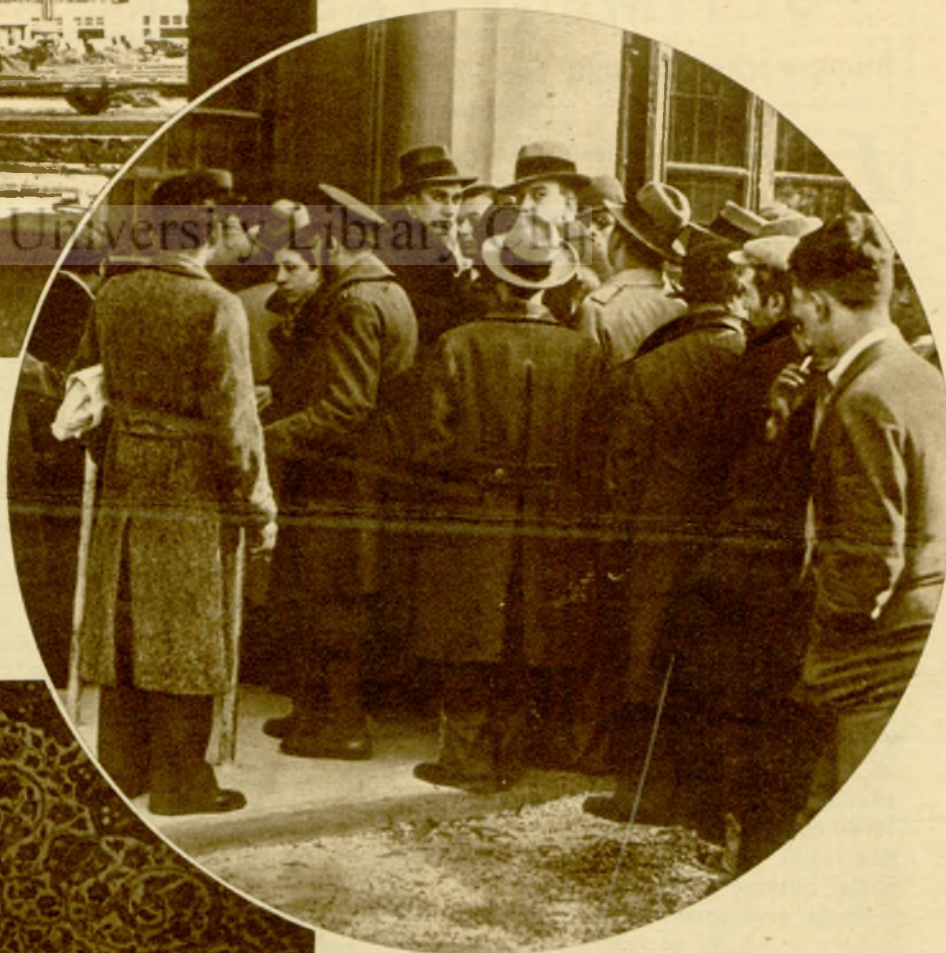
lacului, din primul plan, va fi iluminat — pentru desăvârșirea feeriei...

Luni

ȘTIRILE recente ne anunță că se fac încercări serioase pentru aplanarea conflictului dintre Italia și Abisinia.

Pe semne că guvernul italian nu este convins de necesitatea absolută a unei aventuri în Africa.

Dar, până una-alta a dat ordin de mobilizare — și rezerviștii au început să se prezinte la cazarmă.

Marti

L A o cursă de cai, lângă Berlin, mare concurs sportiv.

În centru — Hitler și alături de el — ambasadorul francez Poncet.

Interesant : cum se uită francezul în gura căscată a Fuehrerului... Pe semne că șeful nazist încearcă să se explice în limba lui Racine.

Negreșit — francezul volubil l-a întâmpinat cu o cascadă de complimente ; și Fuehrerul se străduiește — ăă, ăă — să găsească o vorbă franțuzească.

Se afirmă că, în sfârșit, i-a răspuns : — **pourquoi ?**

F. DIMA.

Sus: Actul I din Monna Vanna la Teatrul Național.

D-ra Marioara Ventura în rolul Giovannei.

ULTIMELE PREMIERE TEATRALE

Inaugurarea „ciclului Ventura” — Nădejde — „Strada Sărindar” și... un divorț

LA București, „epidemia” de premiere, are oarecum un caracter endemic. Pentru că aproape toate teatrele își schimbă în aceeași perioadă afișul, avalanșei de premiere, urmându-i, întotdeauna, o epocă de secetă.

Astfel, în ultimul timp, trei teatre au prezentat noutăți, iar unul este pe punctul de a „comite” acest lucru.

* * *

Desigur că evenimentul central al vieții noastre teatrale l-a constituit inaugurarea „ciclului Ventura” la Teatrul Național. O sală de „mare premieră” a făcut o caldă și spontană manifestație de simpatie marelui noastre artist care a avut încă odată ocazia să-și dovedească rarile sale resurse scenice în cadrul unui rol pe măsura talentului său excepțional. „Monna Vanna” a fost găsită de unii „învechită”. Piesa lui Maeterlinck — e adevărat de o construcție dramatică oarecum lipsită de dinamism, constituie totuși cel mai cald imn al dragostei biruitoare. Chiar dacă nu ar fi decât acel admirabil act al treilea, în care a excelat societara Comediei Franceze și piesa merită să fie jucată.

* * *

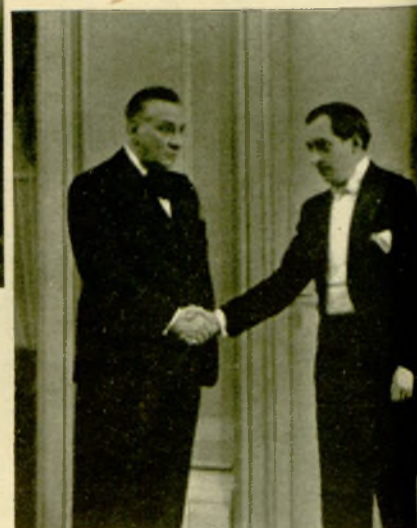
O premieră interesantă a constituit reprezentarea ultimei piese a lui Henri Bernstein — „Nădejde” — la Teatrul Regina Maria. Am admirat un Bernstein reînviat — deși după noi nu se'nvechise niciodată, care a scris o lucrare par'că anume făcută pentru reabilitarea dialogului în teatru. Audierea acestei piese constituie o adevărată incântare: dialog firesc, s'ar putea spune „de toate zilele”, construcție de adevărat arhitect teatral, acțiune atâta cât e, condusă cu măiestrie, „loviturile”, — specialitatea de altădată a autorului — reduse minim. Un ansamblu cum rar se vede în teatrul românesc a dovedit o pătrundere desăvârșită a piesei bernsteiniene.

Doamna Lucia Sturdza Bulandra, doamna Romanne, — artistă română care și-a făcut ucenicia la Paris, — domnii G. Storin și Tonny Bulandra au fost, fără exagerare, magistrali în rolurile lor.

D-nii G. Storin și Tony Bulandra în „Nădejde”.

Alăturat: O scenă din „Nădejde” de Henry Bernstein.

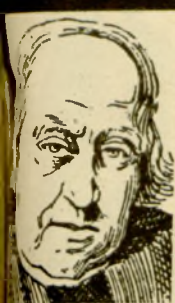
„Strada Sărindar” a luat locul „Alhambrei biruește”. Și noua revistă s'a dovedit mult superioară, din toate punctele de vedere, predecesoarei sale. Succesul unei reviste nu-l face numai textul, fie el chiar de bună calitate și nici chiar interpretarea. Sunt o mulțime de elemente, s'ar părea disparate între ele, cari concurează la succesul unui spectacol de „gen ușor”, cred unii, totuși gen dificil. Contribuțiile compozitorului, maestrului de balet, pictorului desenator, nu pot fi disprețuite. „Strada Sărindar” întrunește cu prisosință toate aceste calități și jucată cu brio, constituie o reală biruință pentru teatrul din strada Sărindar, ai cărui conducători s'au inspirat pentru scrierea noii lor lucrări din însăși viața trepidantă și atât de pitorească a străzii unde le este așezată întreprinderea. (Vezi pagina 24).

* * *

Dar „marea și mica bătlie teatrală” se soldează de data aceasta cu un divorț: cel al d-lui I. Iancovescu

de d-nii G. Timică și Al. Buzescu. Cum în acest domeniu, despărțirile se fac fără de sicile termene cari amân ruptura, frontispiciul „Teatrului Comoedia” a fost văduvit de numele, care constituie desigur un punct de atracție, al d-lui Ion Iancovescu. La această lume a Teatrului nimeni nu este prea... catolic.

Monsieur de la Palisse

27

1823. S'a născut Ernest Renan istoric francez. A scris Viața lui Iisus, care a fost tradusă și în limba română. A murit la 1891 (alături chipul).
274. S'a născut împăratul Constantin cel Mare.
1441. Domnitorul Moldovei, Ștefan cel Mare a învins pe Radu cel Frumos și a ocupat Muntenia.
1834. S'a născut istoricul Vasile Alexandrescu-Urechea.

28

1792. S'a născut compozitorul italian Gioachino Rossini. A scris „Bărbierul din Sevilla”. A murit la 1868. (Alături chipul).
1683. S'a născut fizicianul René Antoine Ferchault de Réaumur în La Rochelle (1757).
1925. A murit Friedrich Ebert primul președinte al Reichului german.
1522. Radu Vodă Călugăruș a ocupat pentru a doua oară tronul Munteniei.

1

1869. A murit poetul francez Lamartine care a exercitat o mare influență asupra literaturii noastre în prima jumătate a secolului XIX. (Alături chipul).
1896. Absinienii înving pe italieni la Adua.
1788. S'a născut literatul român Gh. Asaki.
1802. S'a născut academicianul N. Krefulescu, fost în repetate rânduri ministru.
1815. Napoleon I a părăsit insula Elba, întorcându-se în Franța.

2

1709. Nicolae Mavrocordat a ocupat tronul Moldovei. Ca să micșoreze autoritatea boerilor a încurajat pe țărani în reclamațiile lor. (Alături chipul).
1870. A apărut revista „Columna lui Traian” condusă de B. P. Hașdeu.
1915. Au avut loc mari lupte în Dardanele.
1824. S'a născut compozitorul Smetana.
1835. A murit Franz II împărat german.

3

1863. A murit poetul Iancu Văcărescu. El e autorul poeziei „La pravila țării”. (Alături chipul).
1841. S'a născut exploratorul mărilor Sir John Murray în Canada.
1932. A murit pianistul și compozitorul Eugen d'Albert în Riga.
1916. A murit regina poeziei Carmen Sylva, supranumită mama ranișilor, pentru activitatea desfășurată în spitale în timpul războiului pentru independență.

4

1897. A murit la Paris, Alex. Lahovary om politic român ministru de justiție sub Lascar Catargiu. A făcut reforma codului penal. (Alături chipul).
1924. Turcia părăsește califatul. Califul Abdul Medjid este exilat.
1669. Mihail Apafi, Principele Ardealului, a întărit legile numite „Compilatele” prin care se urmărea exterminarea Românilor din Ardeal.

5

1857. A murit poetul francez Alfred de Musset reprezentant al romantismului. (Alături chipul).
1534. A murit pictorul italian Antonio Allegri di Correggio.
880. A murit împăratul roman Marc Antoniu.
1918. România a semnat preliminările de pace cu puterile centrale, la Bufta.
1925. A murit geologul Gh. Murgoci.

STRĂBATÂND întreaga țară a Moldovei, cu greu vei întâlni alți locuitori mai mândri de ținutul lor ca cei din jud. Neamț. Și pe drept cuvânt sunt ei mândri, deoarece puține sunt locurile cari să cuprindă atâtea minunate priveliști, atâtea bogății și mai ales cari să păstreze atâtea netăgăduite urme ale trecutului nostru, ca acele locuite de dânsii. Frumusețea coastelor împădurite ale Carpaților, puritatea aerului ozonificat, limpezimea pâraelor reci, cari se aruncă în albia clocotitoare a Bistriței, au adus de sigur o mare faimă acestui ținut ca să nu mai vorbim de bogăția ce-o reprezintă brazii înalți, cursul apelor și izvoarele minerale, ce fășnesc din adâncul pământului.

Dar, în afară de aceasta, în inima codrilor, credincioșii noștri vovezozi, au înălțat, pe timpuri, mândre locașuri de rugăciune, mănăstirile Neamțu, Agapia, Secu și Văratec, pe cari le-au dăruit și ei și urmașii lor, cu neprețuite podoabe și cărți sfinte, scrise cu mult meșteșug și îmbrăcate în scoarțe de aur și argint. Dintre acestea, mănăstirea Agapia are pereții acoperiți cu icoane zugrăvite de mâna măiestră a lui Nicolae Grigorescu.

Apoi zidurile înegrite ale cetății Neamțului vorbesc și astăzi trecătorilor, de dragostea de țară a domnițelor noastre, cari nu pregetau să-și trimită fiii la luptă și de vitejia nemăsurată a plăeșilor români...

Un alt prilej de fală pentru nemțeni e și acela că dintre ei s'a ridicat cel mai popular prozator român, sfătosul Ion Creangă. Căsuța în care s'a născut și a trăit el în copilărie, masa scundă la care adeseori a scris, sunt arătate astăzi de ori ce humuleștean, cu un zâmbet de adâncă mulțumire, ele slujind ca o netăgăduită dovadă, că talentele nu se nasc în palate, ci numai acolo unde capriciul soartei hotărăște.

Căci Creangă, deși fiu de țăran, a rămas una din cele mai proeminente figuri ale literaturii noastre, prin darul său de neîntrecut povestitor și prin graiul său domol și curat, ca și apele Ozanei, pe malul căreia se juca în copilărie.

„Sunt născut la 1 Martie 1837” — spune el însuși în „Amintiri din Copilărie” — în satul Humulești, județul Neamțului, plasa de sus, din părinți români, Ștefan a lui Petre Ciobotariu, din Humulești și soția sa Smaranda, născută David Creangă, din satul Pipirig, județul Neamțului.

Părinții lui nu știau carte deloc. Tatăl era un gospodăruș cuprins, care se ocupa și cu negoțul de sumane. Mama sa, o femeie harnică și mult ambițioasă, iubia atât de mult știința de carte, încât numai luând seama cum învăța dânsul, a început a citi la ceaslov.

Școala a început-o Creangă, în anul 1848, când avea vârsta de 11 ani. La început a învățat la școala din sat, cu dascălul Vasile, până când acesta e prins cu arcanul și dus la oștire. În locul lui vine bătrânul dascăl lordache, care-și însoțește învățătura de mângâierile usturătoare ale unui bici de curele, dăruit școlii de moș Fotea curelarul satului.

După stăruințele mamei care voia să-și vadă pe Ioniță ajuns popă, e luat de bunicul său David Creangă și dus la școala lui Alecu Baluș, din Broșteni. Peste câteva luni se întoarce acasă și învață psaltichia cu un psalt, dela biserica „Adormirea”, din Tg. Neamțului. Apoi învață la școala domnească „Ghika Vodă” din Tg. Neamț, unde îl are de coleg pe filosoful de mai târziu, Vasile Conta, și la școala de catiheți din Fălticeni.

În toamna anului 1855, se înscrie la Seminarul Socola, din Iași, ale cărui cursuri le urmează până la 10 Septembrie 1858 și unde obține cele mai bune note.

Moartea tatălui său forțându-l să părăsească această școală Creangă e hirotonit diacon în anul 1859. În această calitate funcționează el la mai multe biserici, sbătându-se din greu cu sărăcia. În anul 1864, intră ca elev la școala normală „Vasile Lupu” din Iași, de sub direcția lui Titu Maiorescu, care predă și gramatica, compunerea, psihologia populară și dictarea.

Examenul lui Creangă la această școală sunt încununate de cel mai desăvârșit succes, la sfârșitul anului școlar luând premiul I. Apoi e supus examenului de absolvire, unde ia nota „eminență” la toate obiectele.

În anul 1864 e numit institutor provizoriu la „Treii lerarhi”, post pe care-l deține până în 1872. În acest an însă, fiind exclus din cler, pentru că se ducea la teatru, trăia despărțit de soție, trăsesse cu pușca după niște ciori și își tunsese părul, este exclus și din învățământ, cu toate că se dovedise ca un dascăl priceput și cu recunoscute calități de pedagog. E reintegrat însă în învățământ, în anul 1874, de Titu Maiorescu, la școala No. 2 de băieți, din Păcurari, post pe care îl deține până la moarte.

În 1875, cunoscându-l pe Eminescu, e adus de acesta în cercul „Junimei”, care-i publica în „Convorbiri Literare” poveștile „Soacra cu trei nurori” și „Capra cu trei iezi” precum și „Amintirile”. Mai apoi prietenia dintre Creangă și Eminescu crește tot mai mult, fiecare dându-și seama de valoarea pe care o întrupează celălalt. Ore întregi stăteau de vorbă și uneori cutreeră zile dearândul împrejurimile Iașului.

Al. Iordan

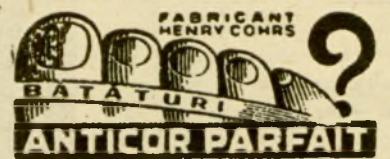

Intrebuințând
NEO-SILVIKRIN
Shampooon lichid

părul devine suplu
și mătăsos

Neo-Silvikrin Shampooon lichid, permite în mod foarte simplu curățirea radicală și fără iritare a pielii capului. Conținând într-o formă specială substanțe care stimulează creșterea părului, aceasta devine după o scurtă întrebuințare elastic, capătă un luciu superb și natural și se lasă frezat admirabil. Shampooonul Neo-Silvikrin nu conține săpun sau sodă și are ca bază albuminoasele părului care sunt foarte folosite pentru păr. Neo-Silvikrin Shampooon lichid se poate obține în 3 nuanțe și anume: blond pentru deschiderea, închis pentru închiderea culorii părului și natur. Este foarte spornic la întrebuințare, deci economic și convenabil. Prețul unui flacon, suficient pentru cca. 8 spălături, este de Lei 52.

Se obține la Drogueria, Farmacii și Parfumeriile mai bune. Reprezentant pentru București: I. Mundstein, Str. 11 Iunie 12. Telefon 388.32.

Inima corpului
e stomacul!

Stomacul e, într'adevăr, organul „cărmitor” al corpului omenesc. Nu e motorul dar cu, siguranță, indicatorul de direcție, deopotrivă de important. Când stomacul slăbește, inima, ficatul, rinichii slăbesc, deasemeni, drept urmare firească. Asigurați-vă, deci, o bună digestie luând, imediat după masă, o mică doză de **Magnesia Bisurata** care vă dă posibilitatea să mâncați mâncărurile Dv. preferate, fără teamă de dureri digestive. Gazele, balonările de stomac, isomnia, arsurile, greșurile, somnolența și mai ales, excesul de aciditate (acrelile) nu rezistă mai mult de trei minute în prezența **Magnesia Bisurata**. Aceasta evită orice altă complicație căci aceste răuri, venine la început, pot deveni cronice. De vânzare în orice farmacie și droguerii cu prețul de Lei 75 sau, în marele format economic cu Lei 110.

Noua premieră a Teatrului Alhambra: „Strada Sărindar“

Marilena Bodescu — inepuizabilă, scilpitoare de vervă în scenele de comedie bufă ca și în cele muzicale — Mia Apostolescu — din nou (pentru a câta oară?) „clou-ul“ serii prin aparițiile ei cu adevărat seducătoare — Pussy Louis — o cântăreață de frumoase resurse — Lulu Nicolau — cu acelaș pronunțat sex-appeal — Virginica Popescu — aceeaș apariție fragedă și gingașă — Florica Demion — excelentă în rolurile de comedie — Nutzi Pantazi — din ce în ce mai agreabilă — Annie Călinescu — și apoi d. Talianu — cu acelaș humor de înaltă calitate — G. Groner — as al cupletului vorbit — N. Stroe și V. Vasilache — din nou răsfățații serii — C. Antoniu — cântăreț minunat și de frumos viitor — R. Rang, H. Nicolaide și ceilalți, inclusiv baletul strălucit aranjat de Floria Capssali și Clark Nicols, — toți aceștia contribuie la succesul noiei și originalei reviste „Strada Sărindar“.

Pagina noastră înfățișează câteva din tablourile noiei premiere a Teatrului Alhambra „Strada Sărindar“. Spectacolul a însemnat o nouă biruință pentru d-nii Vlădoianu și Constantinescu și pentru compozitorul Ion Vasilescu. În fotografiile noastre vedem aproape pe toți interpreții cari au făcut succesul minunatului spectacol de la Alhambra.

Bărbați sunt pretențioși...

Dar cari bărbați ar putea să reziste unei guri surâzătoare, cu dinți albi și frumoși? Si dinții d-vs. le-ar putea fi pe plac, iar Chlorodont-ul vă va ajuta în acest scop. E o plăcere me-eu'reînoită să-ți speli dinții cu Chlorodont, așa efect extraordinar de curățire are această pastă, așa de agreabil e gustul său răcoritor. Chiar și copiii întrebuințează bucuroși pastă de dinți Chlorodont. Tuburi a câte Lei 16.— și Lei 26.—

Chlorodont

pasta de dinți efina de primă calitate

